

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Право

Концептуальні засади реформування правоохоронних органів в Україні в контексті діяльності Конституційної Асамблеї

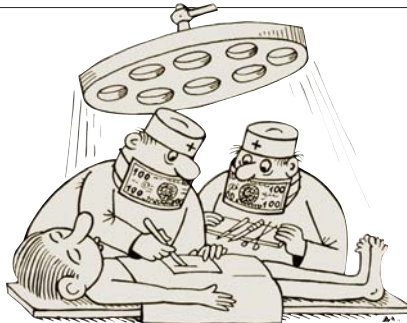
► СТОР. 10

Медицина

Показань для видалення апендициту не було й немає

► СТОР. 13

Спорт

Переконливий старт

► СТОР. 14

№ 224 (5474)

СУБОТА, 24 ЛИСТОПАДА 2012 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

Сьогодні — День пам'яті жертв голодоморів

Квіти, колоски та запалена лампада

Звернення Голови Верховної Ради України

Дорогі співвітчизники!
Серед віх, які змушують тривожно здригнутися наше серце, — День пам'яті жертв голодоморів. Це спільна гірка пам'ять, незагоєна рана усіх наступних поколінь українського народу.

Звертатися до далеких чорних лихоліть, згадуючи зі скорботою, добром та найглибшим співчуттям мільйони жорстоко загублених життів і долі, — людський і громадянський обов'язок для нас, їхніх спадкоємців. Він не слабшає, не поринає у забуття, а, навпаки, посилюється зі встановленням нових сторінок тієї апокаліптичної трагедії.

Ця пам'ять має бути активною і відповідальною. Тобто не породжувати зневіру чи безнадію, а кликати до дії. Заради того, щоб подібне не повторилося ніде і ніколи. Щоб наша шана, сум за полеглими втілювалися у вірі в майбутнє і турботі про живих. Побудова нової, заможної і сильної, квітучої України, достойного буття її народу стане найкращим, найвеличнішим меморіалом на честь тих, хто пішов у вічність.

Нехай же завжди будуть з нами ці священні чуття та поривання!

Володимир ЛИТВИН.

Фото Олександра КЛИМЕНКА

Напередодні Дня пам'яті жертв голодоморів Президент Віктор Янукович віддав шану померлим у 1932-1933 роках. У Національному музеї «Меморіал пам'яті жертв голодоморів в Україні» глава держави встановив біля скульптури «Гірка пам'ять дитинства» символічну композицію з квітів і колосків та поставив запалену лампаду до «Свічки пам'яті».

У церемонії вшанування жертв голодоморів також взяли участь Прем'єр-міністр Микола Азаров, голова Київської обласної державної адміністрації Анатолій Присяжнюк, колишні керівники держави Леонід Кравчук, Леонід Кучма і Віктор Ющенко, представники дипломатичного корпусу та громадськості. Присутні вшанували пам'ять померлих хвилиною мовчання. А сьогодні, в День пам'яті жертв голодоморів, о 19:30 національні телеканали транслюватимуть звернення Віктора

Януковича до українського народу. О 19:32 розпочнеться хвилина мовчання. Разом з тим вже традиційно о 16-й годині 24 листопада в нашій країні запалять свічки пам'яті про загиблих під час голодомору 1932-1933 років.

Цього ж дня в багатьох країнах світу пройдуть пам'ятні заходи, присвячені 80-й річниці голодомору. Нагадаємо, 15 липня 2004 року другий Президент України Леонід Кучма підписав указ про щорічне відзначення в останню суботу листопада Дня пам'яті жертв голодоморів і політичних репресій. А в 2006 році Верховна Рада визнала голодомор 1932-1933 років геноцидом українського народу.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 4-Й СТОР.

Інші фото з цієї події шукайте у фотوماгазині на сайті www.golos.com.ua.

події

Вибори відбулися демократично, і обрана Верховна Рада є легітимною

Парламентські вибори в Україні відбулися демократично, і новообрана Верховна Рада є легітимною. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, виступаючи у четвер у Санкт-Петербурзі на засіданні Ради МПА СНД. «Парламентські вибори в Україні, на думку спостерігачів, учасників виборів і виборців загалом, відбулися на прийнятному демократичному і організаційному рівні за широкої участі українських і міжнародних спостерігачів», — сказав він. ► СТОР. 2

На Буковині висохли річки

У буковинських Карпатах висохли річки й колодязі. Від посухи, яка почалася рік тому, страждають кілька десятків сіл. Селяни змушені долати по кілька кілометрів до найближчого джерела або ж прокладають від нього до своїх домівок кілометрові труби. Тим часом вони називають ще одну причину зникнення води — масштабну вирубку лісів. Села Чернівецької області, де вода пропала повністю, розташовані на високогір'ях Карпат, повідомляє наш власкор Сергій СУЛИМА.

З новою мамою у новий дім

У Білогірському районі на Хмельниччині семеро дітей від трьох до дванадцяти

років знайшли нову маму Ірину Чернецьку, яка створила для них сімейний дитячий будинок. Розташований він у приміщенні колишнього монастиря, яким опікуються римо-католицькі священики з Товариства католицького апостольства.

На новосіллі прибули гості з посольства Німеччини в Україні, представники західноєвропейських фондів, що надавали фінансову допомогу у проведенні ремонту, облаштуванні приміщення під потреби дитячого будинку сімейного типу.

Вони вручили вихованцям різні подарунки, а від дітей отримали сувеніри, виготовлені власноруч, інформує наш власкор Ірина КОЗАК.

КОРОТКО

■ На Луганщині перекинувся автобус, що віз гірників шахти «Комсомольська». Двоє людей загинули, сімох госпіталізовано в лікарні міста Ровеньки, інформує наш власкор Алла АНТИПОВА.

■ Депутати Черкаської міськради ухвалили рішення про підвищення зарплати молодим тренерам дитячо-юнацьких шкіл, а також виділили кошти на винаймання житла для іногородніх викладачів ДЮСШ, передає наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО.

■ На Буковині до реанімації потрапила учениця дев'ятого класу однієї з гімназій. У неї тяжка форма захворювання на кір. Дівчина перебуває на штучній вентиляції легень, повідомляє наш власкор Сергій СУЛИМА.

На березі Дніпра збудують храмовий комплекс на честь хрестителя Київської Русі — князя Володимира (УНІАН)

Вибори відбулися демократично, і обрана Верховна Рада є легітимною

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За словами керівника українського парламенту, незважаючи на достатню кількість порушень і критичних зауважень, що спостерігаються на будь-яких виборах, їх характер «не дає підстав не визнати обраний склад Верховної Ради повністю легітимним».

В. Литвин зауважив, що хоча оцінки офіційних делегацій від ОБСЄ, ПАРЕ і ПА НАТО мають критичний характер, вони не передбачають прямого невизнання результатів виборів. (Повністю виступ глави українського парламенту на засіданні Ради МПА СНД читайте в сьогоднішньому номері).

Поглиблювати україно-російську співпрацю в усіх сферах

У четвер Голова Верховної Ради Володимир Литвин в рамках офіційного візиту до Санкт-Петербурга (Російська Федерація) зустрівся з керівництвом Федеральних Зборів Російської Федерації.

Під час зустрічей з Головою Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації Сергієм Наришкіним та Головою Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації Валентиною Матвієнкою Володимир Литвин подякував російській стороні за активну участь її представників у міжнародному спостереженні за виборами народних депутатів України.

Керівник українського парламенту також подякував російським колегам за плідну співпрацю під час роботи Верховної Ради України шостого скликання і висловив переконання, що її новий склад також буде налаштований на подальший розвиток стратегічного партнерства з Росією.

Голова Верховної Ради також вважає, що підписання Меморандумів між Кабінетом Міністрів України і Колегією Євразійської економічної комісії зі співробітництва з питань торгівлі і технічного врегулювання дасть змогу поліпшити стан

торгівельно-економічних відносин між нашою країною і країнами-учасницями Митного союзу та Єдиного економічного простору.

Торкаючись співпраці у культурно-гуманітарній сфері, В. Литвин наголосив на важливості підтримки російською стороною діяльності української громади, зокрема, в частині її самоорганізації. За його словами, 24 листопада у Москві заплановано проведення другого етапу установчих зборів всеросійської української громадської організації «Український конгрес Росії», на якому передбачається затвердити її статут і завершити підготовку документів, необхідних для реєстрації у Міністерстві юстиції Росії.

Голова Верховної Ради також висловив думку, що прискорення розгляду і підписання Угоди між Кабінетом Міністрів України і урядом Російської Федерації про співпрацю у сфері забезпечення прав осіб, що належать до національних меншин, сприятиме подальшому розширенню культурно-гуманітарних взаємин наших країн.

В. Литвин висловив вдячність російській стороні за своєчасне завершення робіт з реставрації пам'ятника Т. Шевченку в Москві.

Під час зустрічі, зокрема, С. Наришкін зазначив, що у Росії уважно стежили за перебігом виборчої кампанії в Україні, зважаючи на те, що це — «найважливіша подія цього року для вашої країни». При цьому він відзначив, що вибори відбулися у демократичний спосіб.

В. Матвієнко зазначила, що спостерігачі не побачили серйозних порушень виборчого законодавства України.

Стратегічне партнерство з Азербайджаном має особливе значення

У п'ятницю Голова Верховної Ради Володимир Литвин у рамках офіційного візиту до Санкт-Петербурга зустрівся з Головою Міллі

Учасники засідання Ради МПА СНД.

Меджлісу Азербайджанської Республіки Октаєм Асадовим.

В. Литвин наголосив, що Україна надає особливого значення розвитку стратегічного партнерства з Азербайджаном. У цьому контексті Голова Верховної Ради висловив переконання, що проведення Четвертого засідання Ради президентів України і Азербайджанської Республіки у рамках запланованого офіційного візиту Президента Азербайджанської Республіки І. Алієва в Україну стане важливим внеском у розвиток двостороннього політичного діалогу.

Він висловив вдячність за високий рівень організації офіційного візиту української парламентської делегації на чолі з Головою Верховної Ради України до Баку, який відбувся у квітні ц. р., і подякував за активну участь депутатів Міллі Меджлісу у спостереженні за виборами народних депутатів України.

Голова Верховної Ради висловився за подальшу активізацію міжпарламентської співпраці на всіх рівнях, а також діалогу в рамках парламентських асамблей.

Щодо торговельно-економічної співпраці, сторони наголосили на необхідності пошуку і реалізації її нових напрямків, зокрема, у рамках роботи Спільної міжурядової україно-азербайджанської комісії з питань економічного співробітництва. В. Литвин і О. Асадов вважають перспективною і практику проведення двосторонніх бізнес-форумів.

Сторони також висловилися за необхідність розширення співпраці у культурно-гуманітарній сфері.

Позиція України з питання придністровського врегулювання незмінна

Учора глава українського парламенту також зустрівся

з Головою парламенту Республіки Молдова Маріаном Лупу.

В. Литвин наголосив на високому рівні україно-молдавського діалогу. Він високо оцінив зважену позицію представників Молдови під час спостереження за виборами народних депутатів України і зазначив, що є всі передумови для подальшої активізації міжпарламентської співпраці.

Торкаючись співробітництва у торговельно-економічній сфері, В. Литвин висловив думку про необхідність вжиття заходів щодо усунення торговельних бар'єрів, зазначивши, що значну роль у цьому мають відігравати парламенти.

Голова Верховної Ради також наголосив на незмінності позиції України у питанні придністровського врегулювання, зазначивши, що вона базується на суворому дотриманні принципу територіальної цілісності Республіки Молдова.

В. Литвин звернувся до М. Лупу з проханням сприяти прискоренню виконання Молдовою процедур, що необхідні для набуття чинності Угоди про співпрацю щодо забезпечення прав осіб, які належать до національних меншин.

СНД: є багато невикористаних ресурсів і можливостей

Голова Верховної Ради Володимир Литвин також зазначив, що країни СНД мають значний потенціал для успішного розвитку співпраці, оскільки між державами-учасницями співдружності є багато невикористаних ресурсів і можливостей.

На переконання В. Литвина, необхідно і надалі розвивати співпрацю в усіх сферах, «які є ключовими для кожної держави, більше того — для кожного суспільства і кожної

людини». При цьому керівник українського парламенту особливо наголосив на важливості розширення гуманітарних взаємин, оскільки, за його словами, недостатнє співробітництво у цій сфері призводить до втрати «козальних можливостей» в економічній сфері і в питаннях координації зусиль держав-учасниць СНД для успішної діяльності на міжнародній арені. «У багатьох випадках у нас збігаються інтереси, і обстоювання їх окремо не дає бажаного результату», — сказав він.

Підсумовуючи, В. Литвин зазначив: «Для нас головне — результат і державний суверенітет кожної з держав».

Відповідаючи на запитання журналістів, Голова Верховної Ради зазначив, що, незважаючи на посилення позицій партій, які негативно ставляться до співпраці з Російською Федерацією, потенціал для рівноправної і результативної україно-російської співпраці у парламенті нового скликання збільшився. При цьому він підкреслив, що сьогодні багато залежатиме від того, наскільки успішно буде організовано діалог у Верховній Раді, яким буде запропоновано проект «порядку денного розвитку країни». Від політичних маніфестацій, які властиві виборчим кампаніям, наголосив В. Литвин, потрібно перейти до практичної роботи, зазначивши, що вирішити це питання можна за однієї умови — тісної співпраці на рівні Президент — парламент — уряд.

Ще однією умовою успішного розвитку співпраці В. Литвин назвав діалог на рівні лідерів і парламентів країн СНД. «Необхідно, щоб було чітке взаємне розуміння інтересів, проблем і завдань кожної країни, і як вони вкладатимуться у логіку нашої співпраці», — сказав він. — Переконаний, що в цьому плані активну роль відіграватиме МПА СНД».

Треба просто виконувати Основний Закон

Відповідаючи у Санкт-Петербурзі на запитання журналістів, В. Литвин сказав, що пропонуватиме Підготовчий робочий групі розробити проект постанови, який передбачатиме комплексний підхід до розв'язання проблеми персонального голосування кожного депутата. На його думку, текст проекту постанови про обов'язковість персонального голосування, що її пропонують представники опозиції, варто доповнити ще двома пунктами: про обов'язкову участь депутата у голосуванні — «за», «проти», «утримався», щоб зафіксувати його присутність у сесійній залі, та про заборону занесення до сесійної зали сторонніх предметів, «які не мають жодного відношення до парламентської діяльності».

«Прийняти комплексне рішення, щоб не було гачебних явищ, які не прикрашають парламент та припиняють український народ і Україну як державу», — сказав він.

Щодо персонального голосування кожного народного депутата, В. Литвин зауважив, що потрібно «просто належним чином виконувати Основний Закон України», який містить відповідну норму. Керівник парламенту також нагадав про роз'яснення Конституційного Суду з цього приводу.

«Це мені нагадує, що ми пропонуємо створити гурток хорового співу в оперному театрі, — зауважив він. — Я вважаю, що треба припинити ганьбити і залякати один одного, а показати особистий приклад того, як потрібно виконувати цей конституційний припис».

Прес-служба Верховної Ради України.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Інші фото з цієї події шукайте у фотомагазині на сайті www.golos.com.ua.

Члени делегації Верховної Ради України керівник апарату Верховної Ради Валентин Зайчук, народний депутат України Сергій Гриневецький (зліва направо).

Новий парламент може розпочати роботу 12.12.12

Учора Голова Верховної Ради України Володимир Литвин провів традиційну онлайн-конференцію в соціальній мережі «Facebook».

На запитання, коли розпочне роботу новий парламент, В. Литвин відповів, що в період з 4 по 12 грудня. За його словами, нині обговорюється пропозиція відкрити пер-

ше пленарне засідання 12 грудня 2012 року о 12-й годині — 12.12.12. «В цьому щось є», — сказав В. Литвин.

Прогноз одного з користувачів соціальної мережі, що новий парламент, враховуючи його радикальний склад, може стати ще проблемнішим порівняно з нинішнім, В. Литвин назвав «досить точним».

У відповідь на запитання, як добитися від депутатів особистого голосування і щодо голосування за «Раду-3», В. Литвин нагадав, що він був автором законопроекту з цього питання. «До речі, щодо його підтримки дивовижну пасивність продемонстрували «борці» за персональне голосування, — зауважив глава парламенту. — Як і рані-

ше, домагатимуся, безумовно, виконання конституційного припису особистим прикладом, як народний депутат».

Рішення про вибори міського голови Києва, за прогнозом В. Литвина, може бути прийнято тільки після узгодження політичних позицій. «Оскільки ціна міста, я думаю, багато в чому порівнянна з ціною

Верховної Ради», — сказав політик.

В. Литвин попросив людей не хвилюватися щодо намірів запровадити 15-відсотковий податок із продажу валюти: «Прошу заспокоїтися, такого проекту закону в базі Верховної Ради вже немає. Гадаю, цей урок піде на користь усім».

А ще одну резонансну ініціативу — законопроект, який передбачає заборону продажу алкоголю з 20:00 до 11:00 ранку — В. Литвин

назвав «черговим ходінням по граблях». «Це чергова спроба прикрити заборонами і обмеженнями невміння держави піднести людину, щоб вона не дивилася на світ через пляшку», — зазначив він.

Усі відповіді В. Литвина на запитання користувачів соціальної мережі можна прочитати на стіні його публічної сторінки <http://www.facebook.com/lytvyn.volodymyr>. Олександра КУЧЕРЯВА.

Зберегти і зміцнити співдружність наших народів

Виступ
Голови Верховної Ради України Володимира ЛИТВИНА
на засіданні Ради МПА СНД

(22 листопада 2012 р., Санкт-Петербург)

Почну зі слів глибокої вдячності нашому клубу голів законодавчих зборів країн СНД і кожному з вас особисто. За вісім років головування у Верховній Раді України й роки нашої спільної роботи в МПА в мене склалися не просто тісні політичні, професійні, а й, що особливо важливо, дружні, суто людські зв'язки з колегами. Ми працювали на одній хвилі, ми бачили єдину мету — зберегти і зміцнити співдружність наших народів за допомогою законодавчих можливостей та інструментів, які нам довірили майже 290 мільйонів громадян країн СНД. Служити цій меті — велика відповідальність, але й велика честь.

Поділюся з вами своїми оцінками недавніх парламентських виборів в Україні, у тому числі і як їхній безпосередній учасник, котрий одержав переконливу підтримку виборців на мажоритарному окрузі.

По-перше, за всієї глибини політичного значення цих виборів передусім для України й українського народу вибори до Верховної Ради України 2012 року набули безпрецедентно потужного міжнародного звучання, особливо в Європі й на Заході в цілому. Україна вперше приймала таку рекордну кількість міжнародних експертів — 3797 експертів із 28 країн і від 35 міжнародних організацій! При цьому їх основна маса представляла саме європейські та західні держави й організації.

Спостерігачі із країн СНД і їх моніторингових організацій, у тому числі МПА, становили лише 12 відсотків від загальної кількості міжнародних експертів — 482 особи.

Не спрощуючи складної природи політичних процесів в Україні, значаю, що вже сама по собі ця статистика свідчить про значно зросло увагу Європи, Європейського Союзу, таких міжнародних організацій як Рада Європи, ОБСЄ, НАТО, їх парламентських складових до демократичних процесів в Україні та її траєкторії розвитку.

По-друге, слід зазначити цілком безприкладний розмах контролю процесу виборів з боку українського громадянського суспільства, людей і політичних структур України. За даними ЦВК України, інтереси політичних партій, громадських організацій і кандидатів у депутати представляла ціла армія в 371595 людей, які працювали на 33762 виборчих дільницях по всій країні й за кордоном. Напрошуються суперечливі висновки з цього явища: по-перше, українське суспільство почало рухатися, розуміючи значення вибору своїх представників і політичних лідерів. По-друге, рівень недовіри у виборчому протистоянні набув небаченого масштабу. По-третє, політичні ставки в боротьбі за депутатський мандат зросло до рівня «ставка більше, ніж життя».

Декілька коментарів про тих, хто брав участь у виборах за новою змішаною виборчою системою. За мандати в новому складі парламенту боролися представники 87 політичних партій, у тому числі п'ять парламентських фракцій. Загалом Центральною виборчою комісією було зареєстровано 5207 кандидатів, у тому числі 2554 за партійними списками і 2653 кандидати в мажоритарних округах. Таким чином, у виборчому «конкурсі» змагалося в середньому по 12 людей на місце, а в низці мажоритарних округів відзначалися піки в 35—40 кандидатів

на місце в парламенті. Звичайно, таку заподливість можна було б приписати зростанню любові кандидатів до народу і законотворчості, але важливіший інший висновок — в українського виборця був досить широкий вибір для ухвалення рішення, перед тим як вкинути бюлетень у виборчу урну.

Кілька слів про законодавчу основу парламентських виборів 2012. Новий закон про вибори, який запровадив змішану виборчу систему, став результатом глибокого компромісу політичних сил у країні та всіх фракцій у Верховній Раді. Цей компроміс фактично позбавив опозицію вагомих аргументів у критисці влади. Закон недосконалий, і це визнають усі — в Україні й за кордоном. Наприклад, за наполяганням опозиції він закріпив кандидата в ролі «священної корови», що унеможливило зняття з участі у виборах не тільки кандидатів, які банально не відповідали загальноприйнятим стандартам і вимогам до депутата, а й елементарним принципом людської порядності. Закон про вибори в майбутньому приречений на зміни, з огляду на практик виборів, що завершилися, і висновки міжнародних експертів.

Підсумки українських парламентських виборів у цілому вам відомі, однак заслуговує на короткий коментар епізод з п'ятьма округами, де вибори фактично не закінчилися, ос-

ільки ЦВК і окружні виборчі комісії вважали неможливим установити результати голосування. Це ще одне підтвердження недосконалості чинного законодавства та безкомпромісності протистояння політичних сил і політиків на шкоду інтересам виборців. Точніше, факт того, що закон відступає перед натиском.

Підбиваючи загальні підсумки виборів до Верховної Ради України 28 жовтня цього року, підкреслю кілька принципових висновків. **Перше:** парламентські вибори в Україні, на думку більшості спостерігачів, учасників виборів і самих виборців, у цілому пройшли на прийнятному демократичному й організаційному рівні при широкій участі українських і міжнародних спостерігачів. Незважаючи на досить велику кількість порушень і критичних зауважень, які неминуче відзначаються на будь-яких виборах, їх характер не дає підстав не визнати обраний склад Верховної Ради повністю легітимним. Зокрема, хоча оцінки офіційних делегацій західних спостерігачів (ОБСЄ, ПАРЕ і ПА НАТО) і мають критичний і негативний характер, вони не передбачають прямого невизнання результатів виборів. **Друге:** згадана масована критика звучала ще до початку самого виборчого процесу в Україні й багато в чому має політично «запрограмований характер» у зв'язку з відомими су-

довими процесами над рядом українських політичних персоналій. Українські парламентські вибори таким чином опинилися в ситуації «презупції політичної винуватості» ще до початку виборів, які стали зручним приводом для додаткового політичного тиску на українську владу. **Третє:** безпрецедентно високі ставки і безкомпромісність політичних сил, партій і політиків у боротьбі за депутатські мандати на далеких підступах до президентських виборів 2015 року знайшли своє вираження в несамоовитості, використанні у виборчій битві всього арсеналу тіньових прийомів і хитрощів, характерних для демократії у стадії становлення.

Як підсумок, Україна одержала зовсім новий тип парламенту, який відрізняється політичною строкатістю, складними, вочевидь непримиренними протиріччями між більшістю та опозицією, ідеологічною несумісністю окремих політичних сил і майбутніх фракцій, а також можливим зниженням професіоналізму. Склад парламенту обновилися майже на дві третини. Одержавши незначну більшість мандатів у Верховній Раді, правляча Партія регіонів стає центром парламентського політичного процесу, однак буде змушена більш обачливо й тверезо маневрувати, щоб утримати працездатність і ефективність законодавчої роботи парламенту. На перше місце в парламентських пріоритетах більшості виходить великий і складний комплекс проблем чіткої організації законодавчого процесу.

На закінчення перший прогноз про майбутню участь Верховної Ради України в міжпарламентській роботі в рамках МПА: незважаючи на посилення в новому складі українського парламенту «Євро-стрімких» сил і його нову «політичну поліфонію», на мій погляд, Верховна Рада, проте, матиме значний потенціал для ділової співпраці в рамках МПА.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ГРОШІ

Матрац, який загрожує нацбезпеці

В НБУ не сумніваються у життєздатності збору з продажу валюти

Глава Комітету Нацбанку з протидії недобросовісним валютним операціям Юрій Горшков запевнив журналістів, що відкладений законопроект Віталія Хомутинніка про так званий 15-відсотковий збір з продажу валюти в разі його прийняття дасть змогу збільшити надходження до Пенсійного фонду і знизити рівень доларизації економіки. І взагалі, на його погляд, це гуманний по відношенню до людей збір: він є інструментом боротьби з валютними спекулянтами.

Виходячи з вищесказаного, законодавці, які зняли з розгляду цей законопроект, не є гуманістами? Та вони гуманісти начебто. Може, дивляться на законопроект однобоко? Навряд. Бо його автору краще за інших відомо, що ані Податковий кодекс, ані законодавство про загальнообов'язкове пенсійне страхування не передбачають подібного збору. І це, справді, гуманно. Адже гроші, які ти виіршив обміняти на валюту, є твоєю приватною власністю, не додають здачи — тебе оббирають. Обкладають податком продаж валюти — те саме, що й не додають здачи.

Юрій Горшков каже, що Нацбанк рішуче запобігатиме будь-яким спробам спекулянтів створювати штучний дефіцит валюти і наживатися за рахунок рядових громадян. Того ж хочуть і рядові громадяни, і законодавці. Але, питається: «Що заважало Нацбанкові боротися зі спекулянтами раніше?» Авжеж, регулятор не може впливати на чорний ринок безпосередньо, але опосередкований вплив на готівковий ринок має одразу кілька його департаментів.

Поміркуємо. Іноземна валюта на руки гуртового торгівця навряд чи потрапить без того, щоб йому її не продав якийсь комерційний банк за завищеним курсом. Про це говорять інкогніто самі банкіри. То, може, варто вислухати з цього приводу думку департаменту з банківського нагляду перш, ніж записувати в спекулянти все населення?

Комітет із протидії недобросовісним валютним операціям, за словами Юрія Горшкова, активно взаємодіє з силовими органами (Міністерством внутрішніх справ), Податковою службою України, навіть з митними органами. Зрозуміло, Нацбанк не має повноважень оперативно-розшукової діяльності, а за валютні махінації пропонують запровадити як адміністративну, так і кримінальну відповідальність. Але це тим більше посилює небезпеку «зачесати» усіх громадян під одну гребінку.

Більш виразно про мотивацію запровадження конфіскаційного збору висловився директор департаменту управління валютним резервом і проведення операцій на відкритому ринку Олександр Дубиховст. Він запропонував задуматися, чи не загрожують національній безпеці американські гроші, які зберігають люди під матрацами? За оцінками Нацбанку, це близько 50 мільярдів доларів США.

Загрожують, звісно, бо вони підживлюють тіньовий ринок. Але загрожують не більше, ніж недолуге державне управління економічними процесами, які підривають довіру людей до гривні і тих, хто має забезпечувати її стабільність. І потім, хоч би що там банкіри казали, а народне легіко з матраца, під яким лежить тисяча доларів на старість, на відміну від низки банків перестало кризу.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

Плітки та чутки, як докази, не враховуватимуть

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Як відомо, 20 листопада 2012 року набрав чинності новий Кримінальний процесуальний кодекс України (далі КПК). У той же день народним депутатом України Геннадієм Москалем був ініційований законопроект, який вносить зміни до нового КПК.

Згідно зі ст. 97 нового КПК України, до складу допустимих доказів, тобто таких, що були отримані у порядку, передбаченому Законом, відносяться також показання з чужих слів. Тож сьогодні доказом може бути показання, яке є висловлюванням, здійснене в усній, письмовій або

іншій формі, щодо певного факту, яке ґрунтується на поясненні іншої особи. Суд має право визнати допустимим доказом показання з чужих слів незалежно від можливості допитати особу — першоджерело.

Геннадій Москаль вважає, що стаття КПК у чинній редакції

створює потенційну вразливість застосування прав і свобод людини, гарантованих Конституцією України. Загальною декларацією прав людини ООН, Конвенцією Ради Європи про захист прав людини і основоположних свобод.

На думку ініціатора проекту закону, ця норма потребує негайного виключення, оскільки доказування у кримінальному процесі має ґрунтуватися на фактичних даних, отриманих у передбаченому КПК порядку,

на підставі яких слідчий, прокурор, слідчий суддя і суд встановлюють наявність чи відсутність фактів та обставин, що мають значення для кримінального провадження та підлягають доказуванню.

Показання з чужих слів складно віднести до фактичних даних, які б встановлювали значущі факти у справі, оскільки такі дані є неперевіреною та недостовірною інформацією, на якій не може ґрунтуватися кримінальне переслі-

дування. Фактично, наявність у діях особи ознак складу злочину може ґрунтуватися на показаннях особи, яка почула таку інформацію від іншої особи без необхідності допиту першоджерела інформації. Ці свідчення можна віднести до звичайних пліток та чуток. Отже, за огляду на це, ініціювання проекту закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України є слушним.

Антон ГАЛЬ.

Учора в Києві відбулася презентація унікальної книги спогадів Дмитра Гойченка «Червоний апокаліпсис: кризь розкуркулення і голодомор» (видавництво «А-ба-ба-га-ла-ма-га»).

Сьогодні — День пам’яті жертв голодоморів

Жорна сумління

Ми приготували й скуштували те, чим рятувалися мільйони

Перше, що нищили у сільських хатах у 1932-1933 роках так звані буксирні бригади — це ручні жорна, аби люди не могли собі потім змолоти борошно з дивом врятованого зерна чи якоїсь крупи. Їх ховали хто як міг, розповідає співробітник Національного музею «Меморіал пам’яті жертв голодоморів в Україні» Олена Сирота. Сьогодні про жорна заговорили знову — у переносному значенні. Пам’ять про три голодомори в Україні у двадцятому сторіччі у свідомості багатьох людей почала стиратися, мов зерна пшениці, й перетворюватися на пил. Але такого забувати не можна, бо це — перший крок до повторення.

Більше як півстоліття минуло з часу, відколи моя бабуся, Галина Іванівна Соколовська, яка народилася у селі Торговиця Кіровоградської області, вперше дізналася, що таке голод. Часом вона розповідає про те, як ночами (щоб ніхто не бачив) ходила з подругою на поле шукати мерзлі буряки і гнилу картоплю, як її сестри-близнята попухли з голоду і повзали, а не ходили по хаті, як сім’я раділа весні, бо у річці з’являлися скойки (річкові молюски), які збирало усе село. А часом каже: «Не згадуй мені тих часів. Хай Бог милує й боронить, щоб таке колись повторилося». Досі у неї на горищі стоять мішки з бо-

рошном та гречкою — «про всяк випадок».

Щоб їжі було більше, картоплю не чистили

Я часто запитувала бабусю: як ви вижили, як не було чого їсти? «Ли все підряд», — відповідала вона, і лише нещодавно розповіла, що саме з’являлося на їхньому столі:

— Готували затірушку, чи затірку. Брали ложку борошна, розтирали у воді, потім кидали у киплячу воду, в якій варилася одна картоплина, може ще ложка пшона. Ні м’яса, ні сала, нічого не було. Щоб

здавалося, що картоплі багато, її не чистили.

Аби відчутти, що таке голод, ми вирішили приготувати цю страву. Хоча у музеї нас застерігали від осучаснювання страв тих часів. Тому одразу зазначаємо: готуючи «затірушку», не ставилося на меті скласти якесь розважальне голодомор-меню чи інші дивацтва з присмаком чорного гумору. Ми хотіли хоча б один раз спробувати на смак, через що пройшли наші предки.

Колоски витрушували зі стріхи

Зібрати інгредієнти для цієї їжі було просто. Ложка борошна, ложка пшона, картоплина, сіль — це ті продукти, які легко знайти на будь-якій кухні. Ось тільки їх якість сьогодні значно краща, ніж вісімдесят років тому. Бабуся розповідала, що картопля бу-

ла лише гнилою. Колоски з пшеницею, за словами співробітниць музею Олени Сироти, шукали у стрісі: «Її трусили, і що звідти падало, те й мололи». Той, хто хоч раз бував в етнографічному музеї під відкритим небом, може собі уявити, що падало з солом’яної покрівлі. У нас же усе першого сорту. Тому експеримент вже неточний. Та все-таки готуємо.

«Їдло 33-го»

Дехто з колег, побачивши, жовтувате каламутне вариво, відмовляється скуштувати, комусь воно нагадує «інгальяції» (колись було модним примушувати дітей дихати парами киплячої картоплі, мовляв, добре лікує горло), але їжею це не назвеш. Окріп, який є основою «страви», на деякий час справді пригупляє відчуття голоду (ось чому про таку їжу казали

— аби живіт набити), але вже за годину знову хочеться їсти. Щоправда, гіркий присмак картопляного лушпиння залишається на цілий день. Чесно кажучи, уявити, як таким можна наїстися, неможливо.

Дослідник Олекса Різниченко підготував цілий словник, який називається «Їдло 33-го». Там, з посиланням на свідчення очевидців, розказано, як люди їли цвіт акації, мишей, їжаків, ховрахів, кору дерев, жолуді, листя липи, лободу, лопухи. Одне слово, абсолютно все, що траплялося під руку. Завдання було одне — вижити. А наше сьогодні — не забути.

Тетяна ПАСОВА.

На знімках: у Національному музеї «Меморіал пам’яті жертв голодоморів в Україні».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Про що розповів лист із тридцять третього

Як найдорожчу реліквію своєї родини зберігає черкашанка Лариса Сидоренко лист, датований червнем 1933 року.

— Його надіслав з села Зелена Діброва батьків товариш Онисим Сидоренко, — розповідає історію послання з минулого Лариса Никифорівна, провідний бібліотекар наукової бібліотеки Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. — Мій батько, Никифір Антонович Майборода, учителював у роки голодомору на Житомирщині, а Онисим перебував удома. На прохання батька товариш описав усе те, що бачив улітку тридцять третього на вулицях села. Зелену Діброву, колись співучу, багатолюдну, він з гіркою і болем називає Пусткою...

Ось фрагмент цього листа: «с. З. Діброва-Пустка 28.06.1933 р. ...щоб охарактеризувати теперішнє становище нашого села, — пише Онисим, — в мене не хватить ні сил, ні часу, ні паперу. Одно тільки страшно, важко і слізно, коли побачити й згадати. З минулого року осталося стільки людей, скільки кіт наплакав, а цього року уже майже немає, декілька десятків тільки жінок пухлих залишилися на трактористи, а більше немає.

Все село хоть і зацвіло вишневим та яблуневим цвітом, а все-таки смердити померлими від голоду трупами, які так і валяються скрізь на полі, в лісі і в селі, страшно й ходити...

Якби вже крила, щоб літати. Щоб підрахувати, скільки вмерло і хто залишився живим, дуже важко, бо всі записи погублені в сільраді. Одно тільки й бачу, що

за цих два дні якихось, дві жінки возять трупи двома підводами по повному возі, і всіх в одну яму. З березня місяця вивозили за один день не більше як по п’ять душ, а зараз доходить до кількох десятків. Кожен день збільшується і збільшується число вмерлих.

У колгосп оце якось привезли мозарового зерна (мозар — кормова злакова рослина. — Ред.) і дають по 200 грам на день одній пухлій голодній душі — піддержують, щоб в один день не вмерли всі, бо прийшлося б, напевне, самим нас володарям хоронити.

Про твою сім’ю, тов. Майборода, просто точно не знаю і твердо не можу тобі зараз і сказати. Брат твій Денис, чутка є, що немає живого. Мениша твоя сім’я просто не знаю, де подалася. Матір твою бачив 3 місяці тому назад, таку страшну-страшну, що не можна й уявити, а зараз не знаю, де вона й ділася, бо зараз уже її не бачу...».

— Онисим Сидоренко не міг бачити батькову матір, а мою бабусю, бо вона на той час вже померла, — переповідає почуте від батьків Лариса Никифорівна. — Не стало й «меншої сім’ї», як пише Онисим, двох середульших батькових братів, Дениса та Петра. Один з них намагався порятуватися від голоду і через міліцейські заслони, переховуючись на товарняках, прорвався до Ленінграда. Однак там виснаженого й напівпухлого підлітка відразу «вичислили» міліціонери й знову відправили в Україну. Нешасний хлопець помер

страшною голодною смертю. Найменшого, шестирічного брата, мій батько забрав до себе у Житомирську область на початку тридцять третього. На жебрацький учительський пайок йому вдалося врятувати життя Миколки...

Трагічно склалася доля й матері Лариси Никифорівни, Марії Василівни. Вона залишилася круглою сиротою у п’ятирічному віці, і її взяло за дочку бездітний подружжя з Вільшани. Коли виросла — вийшла заміж у Зелену Діброву за Аврама Красицького, праправнука Тараса Шевченка по лінії сестри Катерини.

— Коли почалося розкуркулювання, мати з чо-

ловіком, його сестрою та маленьким сином виїхали до Криму, — оповідає Лариса Сидоренко. — Не знаю чому, але через деякий час їх шлюб розпався,

З історії села Зелена Діброва

У 1928 році у Зеленій Діброві Вільшанського (тепер Городищенського) району проживало 2 918 душ. Після голодомору 1933 року залишилося 724 душі. У Другу світову війну загинуло 194 особи. Зараз у Зеленій Діброві мешкає близько 500 жителів.

і мати з трирічним Васильком та зовищею Одаркою повернулися до Зеленої Діброви. Оселились на дворішні Красицьких — тому самому обійсті, де колись жила улюблена Шевченкова сестра Катерина.

Почався 1933-й рік, і Марія, не маючи вже й названих батьків, опинилася наодинці з голодом. У хаті вже не було й крихти хліба, і колись жвавий,

рум’яношочий Василько став мовчазним і блідим. Дитина, немов свічка, танула на очах. Марія кидалася по селу у пошуках порятунку, однак, хто її міг порятувати, коли з усіх вікон дивилася на неї голодна смерть.

— Мати скільки жила, згадувала свого померлого первістка, кровинку з роду Красицьких, — з журбою зітхає Лариса Никифорівна. — Може б, виріс він обдарованим і талановитим, як багато хто з нащадків Тараса Шевченка та його сестри. Ненька переповідала, яким розумним і допитливим був Василько у свої три роки. Коли через голод перестав ходити, просив нікуди не відлучатися, заспокоював, що скоро все закінчиться, і він помре. Мати не віддала його тільки гробарям, котрі вилами виносили мертвих людей з хат, щоб вкинути у спільну яму на кладовищі. Вона сама вбрала сина у вишиту сорочечку і поховала у садку Красицьких...

Після голодомору Марія Красицька вийшла заміж за учителя української мови та літератури Никифора Майбороду.

— У батьків народилося четверо дітей, — веде стежками родоводу моя співрозмовниця. — Усіх нас батько назвав іменами відомих українців. Брата Леоніда — в честь Леоніда Глібова, Євгена — Євгена Гребінки, Віталія — Віталія Лисенка, батька Миколи Лисенка. Мені дісталося ім’я Лариси-Лесі Українки. Після війни батько учителював на батьківщині Тараса Шевченка у селі Керелівка, що на Звенигородщині. За свої «націоналістичні» погляди він завжди був під недремним оком радянської влади. На щастя, людина з «органів», що наглядала за «неблагонадійним», виявилася совісною і своєчасно попередила, що батькові краще виїхати з шевченківських місць, інакше його арештують. Так наша родина опинилася на Криворіжжі...

— У 1982-му році, коли батька не стало, — завершує розповідь Лариса Никифорівна, — перебираючи його архів, я знайшла лист Онисима Сидоренка. Батько його зберігав у часи сталінських репресій, проніс кризь війну, узяв із собою на Кривбас, щоб донести нам, його нащадкам, документальне свідчення про найстрашніший злочин комуністичного режиму — знищення українців голодною смертю...

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: родина Никифора Майбороди — сини Леонід, Євген, Віталій та донька Лариса на руках у матері Марії Василівни. 1955 р.

Фото з архіву Лариси СИДОРЕНКО.

Завдання було одне — вижити. А наше сьогодні — не забути

Лідерам Європи складно домовитися

Саміт Євросоюзу, присвячений розробці бюджету на 2014—2020 роки, може завершитися безрезультатно. Цю заяву канцлера Німеччини Ангели Меркель у п'ятницю **передало агентство Bloomberg**. Зазначимо, того ж побойуються голова Європейської ради Херман Ван Ромпей і глава Європарламенту Мартін Шульц.

При цьому **сторони, що беруть участь в обговоренні головного фінансового плану ЄС, переслідують різні цілі**.

Так, Франції необхідні субсидії для фермерів, Великобританія натякає на те, що хочекласти менше в єдину європейську касу, а Данія чекає компенсації за свою фінансову допомогу проблемним країнам. Останні, у свою чергу, обурюються з приводу можливого скорочення пільг, що змусить їх згорнути соціальні проекти.

Крім того, є ще одна сторона — пан'європейські політичні й фінансові структури. На думку Мартіна Шульца, серед усіх учасників саміту є країни, які хочуть уго-

ди за всяку ціну, а є ті, які зовсім не хочуть її. Він додав, що, якщо за підсумками обговорення витрати й доходи цього бюджету будуть серйозно скорочені порівняно з початковими пропозиціями Єврокомісії (ЕК), Європарламент може не схвалити його. А без згоди парламентаріїв головний фінансовий кошторис ЄС не може бути прийнятим.

Відкриття саміту в п'ятницю затрималося приблизно на дві з половиною години через двосторонні зустрічі, що відбувалися, та наявні розбіжності у країн ЄС з показників майбутнього фінплану.

Єврокомісія більше року тому представила законопроект з фінплану на 2014—2020 роки, на основі якого будуватимуться щорічні загальні бюджети ЄС. Улітку 2012 року ЕК внесла поправки до проекту, в тому числі у зв'язку із вступом до ЄС із 2013 року Хорватії.

Витрати бюджету протягом семи років пропонуються на рівні 988 мільярдів євро, доходи — до 1,03 трильйона євро.

ФОТОФАКТ

У паризькому Луврі відкрилася виставка Іоанна Пінзеля, на якій представлено 27 робіт українського Мікеланджело з музеїв Львова, Тернополя та Івано-Франківська. Після 25 лютого 2013 року різьблені шедеври повернуться до України.

Фото Романа СУЩЕНКА (Укрінформ).

Через цигарки втратив авто

У пункті пропуску «Порубне» Чернівецької обласної митниці прикордонники виявили 98 пачок цигарок. Проте правоохоронці помітили знервованість чоловіка і вирішили провести поглиблений огляд транспортного засобу.

обрав «зелений коридор» і повідомив митникам, що везе з собою півсотні пачок цигарок. Проте правоохоронці помітили знервованість чоловіка і вирішили провести поглиблений огляд транспортного засобу.

Цигарки знаходилися у спеціально виготовлених сховищах. Громадянин Румунії пояснив, що придбав їх в Україні та віз до Румунії. За скоєне чоловік позбувся іномарки.

Сергій СУЛИМА.

Затишшя

За добу після оголошення про припинення вогню на Близькому Сході Ізраїль почав відводити свої частини від кордонів із сектором Газа. Танки, БТР, самохідна артилерія повертаються в місця пос-

тійної дислокації. Ідуть додому й резервісти. Армійське командування, так само як і політичне керівництво країни, при цьому поперджає: якщо перемир'я буде порушено палестинцями, і вій-

ськова техніка, й солдати повернуться на колишні позиції.

Тим часом, у кількох містах Ізраїлю — зокрема, в Ашкелоні та Здероті — відбулися демонстрації місцевих мешканців, незадоволених м'якістю політики Нетаньяху відносно терористів.

Білорусь повернула нам водоживильну систему

Минулої середи, 21 листопада, в Залухівській сільській раді Ратнівського району підписано Акт про передавання Україні Республікою Білорусь частини об'єктів Білоозерської водоживильної системи.

Білоозерська водоживильна система, якою вода із Прип'яті самопливом надходить у Дніпро-Бузький канал, розташована в основному на території України, але донедавна належала Білорусі. Багато років велися перемовини, щоб зробити власником розташованих на території Волині об'єктів державу Україну. Нарешті вони закінчилися прийняттям 15 грудня 2011 року «Угоди між Кабінетом Міністрів України

та Урядом Республіки Білорусь про статус Білоозерської водоживильної системи, розташованої на території України». Акт передавання за дорученням урядів підписали від Білорусі — генеральний директор республіканського унітарного експлуатаційно-будівельного підприємства «Дніпро-Бузький водний шлях» Микола Котецький, від України — начальник управління експлуатації водогосподарських

систем, енергопостачання та механізації Державного агентства водних ресурсів України В'ячеслав Розгон.

Мудрі білоруси спорудили на Дніпро-Бузькому каналі відразу чотири міні-гідроелектростанції, ми ж втрачаємо енергію води даремно. Тим часом нижче по течії, на території Любешівського району, через мілководдя русло Прип'яті заростає, деградує.

Згідно з правилами експлуатації, затвердженими лише у 2010 році, забір води в Білоозірську систему в засушливу пору обмеже-

но. Будівництво ж нового шлюзу, до речі, вже запроєктованого, стримувала майнова невіршеність питання. Відтепер, коли господарем Білоозерської системи на території України стала наша держава, з'явилася можливість збудувати нову споруду. На відміну від старої, вона буде виконана не з дерева, а з бетону, дерев'яні шандори замінять металеві заслінки, які можна буде піднімати не вручну, а за допомогою електродвигунів. Новий водоспуск буде зведено поруч із нині діючим.

У радянські часи, коли судноплавство по Дніпро-Бузькому каналу велось інтенсивно, в окремі роки воду з озера Білого скачували майже повністю, до критичних відміток знижувалися рівні також в озерах Святому і Волянському, чим було завдано велику шкоду не лише рибництву, а й самим озерам. Тепер забір води з Білого та інших озер обмежений діючими правилами експлуатації.

Передача частини Білоозерської водоживильної системи у власність України матиме велике значення для підтримування належного рівня води і в самій річці Прип'ять, і в озерах, ремонту та обслуговування дамб і каналів. Хотілося б, щоб, маючи такий прекрасний водний шлях між Прип'яттю і трьома мальовничими озерами, ми скористалися ним для розвитку водного туризму.

Крім того, Білоозерська система після її оновлення (а такі можливості тепер в Україні є) зможе дещо зняти гостроту проблем у часи паводків, скидаючи надлишки води з Прип'яті в Дніпро-Бузький канал. Тож значення події, яка відбулася 21 листопада в селі Залухів, важко переоцінити.

Микола ЯКИМЕНКО.

Залухів Ратнівського району Волинської області.

Фото автора.

ПЛАНЕТА

Вінниччина підписала угоду з найбільшим воєводством Польщі

14 листопада у Варшаві, центрі Мазовецького воєводства, підписано угоду про співпрацю між Вінницькою областю і названим воєводством Польщі. Сторони розвиватимуть співробітництво в галузях економіки, освіти і науки, охорони здоров'я, екології та раціонального використання природних ресурсів, культури і мистецтва, спорту.

— Особливо хочеться наголосити на домовленості про взаємодію між органами місцевого самоврядування, — каже голова Вінницької облради Сергій Татусяк. — Форма управління територіальними громадами у наших сусідів визначена однією з кращих у Європі, тож нам є чого повчитися. Перед тим, як скріпити дружбу договором, партнери декілька разів обмінювалися делегаціями, вивчаючи можливості один одного. Численна делегація з Мазовії побувала у Вінниці минулої осені. Тоді поляки презентували своє воєводство за участю Маршалка Адама Струзіка і Надзвичайного та Повноважного Посла Польщі в Україні Генрика Літвіна.

— Зміцнення місцевого самоврядування і розширення міжрегіональних контактів з іншими країнами — це ефективний спосіб зближення нашої держави з Євросоюзом, — наголосив Сергій Татусяк. — Стосункам на рівні регіонів європейці надають навіть більшого значення, ніж на рівні держав.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Висока оцінка роботи Місії прикордонної допомоги

В Одесі під головуванням посла представництва ЄС в Україні Яна Томбінського відбулося 19-те засідання Консультативної ради Місії ЄС з прикордонної допомоги Молдови та Україні (EUBAM).

Місія представила своїм партнерам — міністерствам закордонних справ Молдови й України, прикордонним і митним відомствам обох країн, а також міжнародним партнерам, у тому числі Представництвом ЄС у Молдові й Україні, Програмі розвитку ООН і Організації з безпеки та співробітництва в Європі — докладний звіт про свою діяльність за півроку.

Посол Я. Томбінський назвав своє головування на засіданні Консультативної ради хорошим досвідом і нагадав учасникам, що «відповідність стандартам Європейського Союзу є основним завданням». Консультативна рада відзначила досягнення EUBAM у всіх сферах діяльності. Зокрема, роботу з нарощування інституційного потенціалу партнерських служб, підтримку в ході підготовки до Євро-2012, роль EUBAM у налагодженні відносин між митними представниками з Кишинєва й Тирасполя після поновлення вантажних залізничних перевезень через Наддністрянщину, а також центральну роль Місії у створенні спільно керованого пункту пропуску «Россошани — Бричень» і організації спільного патрулювання на молдово-українському кордоні в липні цього року.

Нагадаємо: Місія почала свою роботу ще в листопаді 2005 року.

Одеса почала навчати артилеристів для Туркменистану

Перша група офіцерів-артилеристів Збройних Сил Республіки Туркменистан у складі дев'яти осіб прибула для навчання до Одеси у Військову академію України.

Протягом трьох місяців посланці Туркменистану під керівництвом досвідчених викладачів пройдуть перепідготовку за фахом «Експлуатація і ремонт артилерійського устаткування». Підготовка офіцерів туркменської армії відбувається за умовами договору між міністерствами оборони України та Туркменистану.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

Ректор Леонід ТОВАЖНЯНСЬКИЙ: «Сучасність потребує високих технологій»

Як вони працюють у сучасній ринковій економіці, який можуть принести ефект та яких заходів вживає держава, аби новації стали повсякденною практикою для вітчизняної науки та промисловості? Відповіді на ці та інші запитання отримали нещодавно керівники провідних ВНЗ та промислових підприємств першої столиці, що взяли участь у міжнародній науковій конференції «Високі технології в наукових дослідженнях університетів: нанотехнології і наноматеріали, інформаційні технології, енергоефективність, технології високих напруг» (на знімку). Вона проводилася у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» за сприяння Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Своїм досвідом та думками про сучасні проблеми та тенденції в галузі інформаційних технологій, енергоефективності та нанотехнологій ділилися відомі вчені, серед яких ректор НТУ «ХПІ», заслужений діяч науки і техніки України Л. Тovaжнянський; академік НАН України, директор ННЦ ХФТІ НАНУ І. Неклюдов; генеральний директор ДП ФЕД О. Жданов; завідувач кафедри Мішкільського технічного університету (Угорщина) Я. Кундрак; професор університету м. Петрошани (Румунія) Н. Іліаш; академік РАН, завідувач кафедри матеріалознавства та індустрії наносистем Воронежського державного університету (РФ) В. Ієвлев; директор Афіньського центру перспективних і нанотехнологій А. Мамаліс (Греція); начальник лабораторії ВНДІ оптикофізичних вимірювань Держстандарту РФ К. Сахаров; директор Наукового фізико-технологічного центру МОНмолодьспорту України, НАН України В. Фареник; директор Інституту іоносфери НАНУ та МОНмолодьспорту України І. Домнин та інші.

Науково-технічні розробки — надійна запорука сталого економічного розвитку держави

Відкрив пленарне засідання перший заступник міністра освіти і науки, молоді та спорту України Євген Суліма.

— Прагнення закладів до впровадження та комерціалізації науково-технічних розробок, що відповідають світовому рівню, є надійною запорукою сталого економічного розвитку нашої держави. І не випадково наша конференція відбувається в одному з найстаріших університетів, який своїми вагомими здобутками в підготовці кваліфікованих фахівців та в наукових дослідженнях підтверджує статус дослідницького національного університету, — підкреслив Є. Суліма.

За його словами, Україна має достатній потенціал для прискореного розвитку діяльності за пріоритетними науковими напрямками, серед яких фундаментальна наука, енергозбереження, раціональне природокористування, профілактика і лікування найпоширеніших захворювань, найсучасніші інформаційні, комунікаційні, космічні технології, нові речовини і матеріали.

вперше сформовано комплексні міжвузівські проекти, які подані на конкурсний відбір в Міністерство освіти науки, молоді та спорту, всього таких проектів понад 80 з обсягом фінансування на 2013 р. 33 млн. грн. Запроваджено єдину інформаційну систему. Перед нами стоїть завдання побудувати інноваційно-орієнтовану економіку, здатну забезпечити гідне життя в нашій державі.

Вагомий внесок ХПІ

— Проведення цієї конференції відповідає нагальним потребам вітчизняного виробництва, розвитку освіти і науки, — **зазначив у своїй доповіді ректор Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», заслужений діяч науки і техніки України Леонід Тovaжнянський.** — Національний технічний університет «ХПІ» сьогодні — один з провідних науково-навчальних комплексів системи вищої освіти. І саме єдиність освітньої та наукової діяльності забезпечила йому вагомий досягнення в підготовці інженерних кадрів і в наукових дослідженнях. Плідно розвиваються відомі в країні та далеко за її межами 40 наукових шкіл: з фізики тонких плівок, електричного приво-ду, азотного синтезу, тепломасообміну та енергозбереження, керамічних та композиційних матеріалів, промислової та медичної електроніки, інформаційних технологій, систем управління, технології жирів, з проблем органічних палив, турбінобудування, танкобудування, високоефективних технологій металообробки, технічної електротехніки, двигунів внутрішнього згорання, механіки, фізики високих напруг, досліджень іоносфери Землі та інші. Досягнення кожної з наукових шкіл насамперед пов'язані з високими технологіями у відповідних галузях.

З Харківським політехнічним пов'язане зародження української технічної науки в галузях механіки, теорії міцності, прикладної хімії, авіації, ядерної фізики та кріотехніки, електро- та теплоенергетики, тракторобудування, тепловозобудування тощо.

Сьогодні НТУ «ХПІ» активно розвиває науково-технічну співпрацю з понад 20 установами Національної академії наук України, серед яких Інститут електрозварювання імені Є. О. Патона; Національний науковий центр «Харківський фізико-технічний інститут»; Фізико-технічний інститут низьких температур імені Б. І. Веркіна; Інститут монокристалів; Інститут електродинаміки; Інститут надтвердих матеріалів; Інститут проблем машинобудування; Інститут проблем матеріалознавства та інші, а також з багатьма галузевими інститутами.

Прикладом ефективного співробітництва НТУ «ХПІ» з інститутами НАН України може служити наукова школа фізики тонких плівок, створена професором Л. Палатником і його учнями, яка і сьогодні продовжує залишатися на передових наукових позиціях у світі. Кафедра фізики металів та напівпровідни-

ДОСЛІВНО

— Наш університет сьогодні, — продовжує Л. Тovaжнянський, — це 32 тисячі студентів і співробітників, 96 кафедр, 24 факультети, 2 науково-дослідних інститути «Молнія» та «Іоносфера», Полтавський політехнічний коледж і комп'ютерний технологічний коледж, військовий факультет, 240 докторів наук, професорів, понад 1000 кандидатів наук, доцентів, 600 штатних наукових співробітників. Це локальна комп'ютерна мережа на 5,7 тисячі користувачів, регіональний науково-освітний Internet-центр УРАН, видавничий центр, унікальна лабораторна база кафедр, 15 студентських гуртожитків, спортивний комплекс та дві спортивно-оздоровчі бази. Університет тісно співпрацює з установами НАН України, промисловими підприємствами, має широкі міжнародні зв'язки.

ків має філії в трьох академічних інститутах. Тут на практиці впроваднений один з головних принципів Харківського політехнічного ВНЗ, згідно з яким наукові дослідження служать опорою для розвитку університетської освіти. Іншою характерною особливістю університету є зв'язок з промисловістю. Наукові дослідження і госпдогвірні розробки виконуються на замовлення таких визначальних для економіки держави підприємств, як ВАТ «Турбоатом» — проекти з оптимізації конструкцій проточних парових турбін великої потужності; ДП «ФЕД» — розробка конструкцій та технології виробництва інтегральних гідроприводів для авіа- і космічної техніки; ВАТ «Харківський тракторний завод»; ІГ «УПЕК» — роботи зі створення ефективних гідрооб'ємних трансмісій тракторів; ДП «Завод імені Малишева»; ДП ХКБМ імені Морозова; ДП ХКБД — розробка бронетехніки, систем бронетехніки, а також силових установок на базі форсованих дизельних двигунів; КБ імені Антонова - сертифікація авіаційної техніки із захисту від електромагнітної дії блискавки, електромагнітної дії іншого характеру, забезпечення електромагнітної сумісності; Сумське НВО імені Фрунзе — розробка конструкцій газових компресорів, станцій перекачу-

вання магістральних газопроводів; ЗАТ «Південкабель» — розробка технології виробництва кабельної продукції, силових кабелів 110—330 кВ; ВАТ «Електроважмаш» — розробка конструкцій електричних машин, тепловозів, прокатних станів, гідроелектростанцій та ін. До цього переліку слід додати понад 100 вітчизняних фірм і підприємств, а також іноземні фірми з Росії, США, Швейцарії, Індії, Італії, Південної Кореї.

Переконалим свідченням успішної реалізації поставлених цілей є державна оцінка досягнень вчених НТУ «ХПІ». Наукові дослідження і розробки наших вчених протягом останніх років відзначені 12 Державними преміями України в галузі науки і техніки. Так, 1999 рік — премія в галузі хімії та хімічних технологій; 2000-й — у галузі систем управління транспортних засобів; 2001-й — проблем матеріалознавства; 2008-й — дві премії, одна в галузі двигунів внутрішнього згорання, а інша — авіаційної техніки; 2009-й — 3 премії — у галузі інформаційних технологій, енергетики (парові турбіни великої потужності), економіки. Крім того, за цей період отримано чотири премії в галузі оборонної техніки.

А ще університет має унікальні освітньо-наукові лабораторні комплекси. Для прикладу можна навести науково-освітні центри — інститути «Молнія» та «Іоносфера», які сьогодні багато в чому визначають наукові успіхи університету. Постановами Кабінету Міністрів України унікальні експериментальні бази цих інститутів разом з науково-дослідною лабораторією кафедри турбінобудування віднесені до таких, що складають Національне надбання держави.

Безумовно, це не всі аспекти наукової діяльності НТУ «ХПІ». Однак, як наголосив Л. Тovaжнянський, головним є те, що наукові дослідження вчених ВНЗ найактивнішим чином використовуються в навчальному процесі університету, націлені на впровадження у виробництво. «Ми відкриті для співпраці з вітчизняними університетами та університетами інших країн», — зазначив ректор.

Є чим поділитися і партнерам

І. Неклюдов, академік НАН України, директор ННЦ «ХФТІ» НАНУ, присвятив свою доповідь темі «Актуальні матеріалознавчі проблеми атомної та термоядерної енергетики». «Національний науковий центр «ХФТІ» із самого початку свого існування тісно співпрацює з Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» та Харківським національним університетом імені Каразіна, — зазначив в своїй доповіді І. Неклюдов. — Сьогодні в світі спостерігається тенденція до кількісного зростання енергоспоживання.

Вирішити цю проблему можна за рахунок атомної енергетики та впровадження новітніх технологій, серед яких вагоме значення мають розробки кафедри «Фізики металів та напівпровідників» НТУ «ХПІ». Реалізація цих спільних проектів надає змогу підвищити рівень безпеки атомної енергетики в Україні, яка сьогодні не виробляє ядерні реактори, але виробляє на них близько 50% електроенергії. В найближчий час важливо буде створювати повну національну проектно-конструкторську і науково-технічну інфраструктуру експлуатації атомних енергоблоків. В реалізації цього процесу надійною і ефективною основою стане тісний зв'язок з вищими навчальними закладами.

Питання «Науково-технічний прогрес розвитку авіаційного комплексу України» висвітлював О. Жданов, директор Державного підприємства «Харківський машинобудівний завод «ФЕД»: «Однією з головних проблем промисловості країни є нестача спеціалізованих інженерних кадрів. Для її вирішення ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» обрав інноваційний шлях поєднання науки та виробництва. В основу цієї стратегії була покладена взаємодія з такими навчальними закладами України, як Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Національний аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського «ХАІ», Харківський національний університет імені Каразіна. Ця взаємодія дає змогу підприємству активно розвиватися, а також дає можливість впроваджувати нові технології для підвищення конкурентоспроможності».

Виконуючий обов'язки начальника Харківського конструкторського бюро з машинобудування імені Морозова О. Веретеников у своїй доповіді окреслив такі питання: сучасний стан та тенденції розвитку бронетехніки, нові міжнародні контракти України з поставок бронетехніки, а також розповів про участь науковців НТУ «ХПІ» у вирішенні деяких проблем під час виконання цих контрактів.

Учасники конференції ознайомилися з науковою базою НТУ «ХПІ», відвідавши нову науково-технічну бібліотеку, кафедру «Інтегровані технології в машинобудуванні імені М. Ф. Семка», навчально-дослідний клас-кластер «Політехнік-125», тепловий пункт у навчальному корпусі, об'єкти національного надбання експериментальні бази НДПКІ «Молнія», Інституту іоносфери, а також побували в ХКБМ імені Морозова з танкобудування, ознайомилися на ДП «Завод імені Малишева» із зразками нової бронетехніки та спільними розробками заводу та НТУ «ХПІ».

**Микола КОСИЙ,
Ірина КУЛІНЧЕНКО.**
Харків.

**Фото прес-служби
НТУ «ХПІ».**

Вибори тривають,
тепер — у залах Феміди

Після голосування та суперечок в окружках виборчі баталії перемістилися до суду. Нещодавно Вищий адміністративний суд вирішував долю двох мажоритарних округів Вінницької області — 11-го та 14-го. Там за результатами перерахунку голосів перемогли самовисуванці — Олександр Домбровський (11-й округ) та Віктор Жеребнюк (14-й округ). Не погоджуючись з такими результатами, кандидати від опозиції, що посіли другі місця, звернулися до суду. Газета «Голос України» мимоволі стала безпосереднім учасником цих судових суперечок.

Ухвала, яку неможливо виконати

По 14-му округу різниця в голосах між переможцем та кандидатом, що посів друге місце, виявилася мінімальною. Кандидат від ВО «Батьківщина» Іван Мельничук поступився своєю опоненту — самовисуванцю Віктору Жеребнюку — всього 83 голосами. Вважаючи, що окружком припустився фальсифікацій під час підрахунку голосів, опозиціонер звернувся до Вищого адміністративного суду з вимогою — зобов'язати ЦВК визнати його, Івана Мельничука, обраним народним депутатом. Подаючи позов, заявник принагідно просив суд заборонити газеті «Голос України» публікувати результати виборів до вирішення спору по суті. Суд погодився відтермінувати публікацію і виніс відповідну ухвалу, яка того дня в екстремному порядку була доставлена до редакції газети.

Проблема полягала в тому, що і сам позов, і заява про заборону оприлюднення були подані 12 листопада, саме того дня, коли «Голос України» вже(!) надрукував надані Центрвиборчкомом кінцеві результати виборів. А відтак, виконати вимогу суду апіорі було неможливо. Газета автоматично опинилася в центрі неприємного скандалу, представники опозиції в розмірковування не вдавалися: як газета виходитиме з цієї ситуації — її проблеми, є судова ухвала і її потрібно виконувати.

Врешті, 14 листопада суд розглянув справу та виніс постанову — «в задоволенні позову кандидата в народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі №14 Мельничуку Івану Івановичу до Центральної виборчої комісії (...) відмовити». В ході судового розгляду позивач наполягав на тому, що ЦВК допустила бездіяльність, не контролювавши належне встановлення результатів окружкомом. Натомість суд стояв на «букві закону», вказуючи, що ЦВК могла втрутитися в ситуацію лише за умови, якби з окружної комісії не надійшов протокол, а також у випадку, якби такий протокол було скасовано або визнано судом протиправним. А оскільки жодної із зазначених обставин не було, ЦВК не залишалася нічого іншого, як оголосити на основі протоколу перемогу Віктора Жеребнюка.

Солейко проти Домбровського

За схожим сценарієм розгорталися події і в 11-му окрузі. Тут найбільш рейтинговим політиком виявився самовисуванець Олександр Домбровський — він посів перше місце, набравши 29 841 голос виборців. Друге місце з різницею в 2 135 голосів посіла представниця ВО «Батьківщина» Наталя Солейко. Такий результат було визначено окружкомом після перерахунку голосів на підставі постанови Вінницького окружного адміністративного суду.

Опозиціонерка, вважаючи, що перерахунок відбувався з грубими порушеннями виборчого законодавства, звернулася до Вищого адміністративного суду з вимогою визнати дії ЦВК зі встановлення результатів виборів протиправними та оголосити її народним депутатом. Наталя Солейко у своєму позові вказала на те, що перерахунок голосів проводився без участі членів дільничних виборчих комісій, які передавали виборчу документацію. Крім того, за результатами перерахунку голосів примірник протоколу не було вивішено в приміщенні окружної виборчої комісії для загальноного ознайомлення, а транспортування виборчої документації відбувалося без участі її представників.

По цій справі Вищий адміністративний суд також відмовив, посилаючись на те, що опозиціонерка повинна була апелювати не про бездіяльність ЦВК, а йти до окружного адмінсуду та оскаржувати протоколи про повторний перерахунок голосів. Цього зроблено не було, тож суд залишив результат виборів без змін.

Ярослав
ГРУЩИНСЬКИЙ.

Господиня і господарі з Мирного, або Як збудувати щось схоже на комунізм на загублених у степах 2900 гектарах землі

САМОВРЯДУВАННЯ

У радянські часи побутував такий напіватеїстичний анекдот. Роздавав Господь народам землі, і нам у тому числі, аж тут всі обділені давай скаржитися. Дивись: їм і земля багата, і її багато, а нам лише каміння чи пісок, та й того мало! Зітхнув Господь, та й каже: «Та чого ви всі так кип'ятитеся — я їм просто господаря не дав»...

Замість передмови

Відвідуючи села і не тільки села, на тлі типового нині «депресняка» де-не-де та й бачиш щось схоже на осколки так би мовити «комунізму» — де місцевий господар утримує школу, садочок, будинок культури, комунгосп, дороги тощо. Часто не чуючи навіть «спасибі» від земляків.

Є й інші картини. Колишнє колгоспне подвір'я колись «побратськи» поділене між головними спеціалістами. Але сьогодні в одному місці виріє життя — єврочерепиця і євровікна, техніка, вважай, виключно провідних західних фірм, а в іншому, поряд із похиленими будівлями, фактично кладовище радянської техніки, яка ще якимось дивом пожирає неймовірну кількість солярки у посівну та жнива. А ще десь — взагалі руїни!

Одне слово, передусім саме села криком кричать: дайте господаря, Христа ради, дайте, бо гинемо! Та де ж його знайти?

Та, з'ясовується, цілі розсипи добрих господарів, а швидше господаринь, зібралися у селі Мирному Оріхівського району Запорізької області. Хто сумнівається, пропонуємо коротку характеристику села. Мирне — на межі трьох районів: Оріхівського, Токмацького й Василівського. Справжній, сказати б російською, «медвежий угол», за майже 20 кілометрів від райцентру, залізниці і головних автомагістралей. У селі ні річечки, ані ставочки зі струмочком, до найближчого населеного пункту — кілометрів п'ять. У Мирному, за місцевими мірками, мізерна кількість орної землі — 2900 га (по 3,8 га на жителя). До речі, середній показник у сусідніх селах — по 11—12 га на особу.

А тепер інші характеристики. Населення Мирного — 860 жителів. У 1967 році їх було 689... У селі 500 осіб працездатного віку. У центрі зайнятості зареєстровано 15 осіб... Усі жителі місцеві (ну хто поїде в таку далечинь?), тільки якщо хто невістку приведе чи зятя, ото й усі чужаки. Село молоде, воно веде свій вік з 1928 року, коли було назване хутором Ясани. Колись тут гримів птахорадгосп «Мирний», тому 100 відсотків будинків газифіковані, все поасфальтоване, діють чотири свердловини (глибиною 120 метрів) з кращою в області водою. Цікаво, що в новітні часи в селі не лише не розгубили здобутків, а й примножили їх. Вся бюджетна галузь на балансі сільради, діє власний комунгосп, все — від садоч-

ка, багатоквартирних житлових будинків і до будинку культури опалюється. Щодо останнього, то це єдиний на весь район подібний заклад з цілорічним нормальним функціонуванням.

«Мотор» на прізвище Циганкова

Зрозуміло, що сама й трава не виросте, тому хтось мав очолити процес, який привів до того, що село Мирне в обласному рейтингу благоустрою посіло перше місце. Ну й у категорії «село», зрозуміло, теж, бо в категорії міст були свої переможці.

У селі є господиня — голова сільради Світлана Циганкова (на знімку). Не будемо про неї, матір трьох успішних дітей, розповідати багато. Скажемо одне: вона повернулася з технікуму у своє ж село 18-річним бригадиром тракторної бригади. І з «контингентом» успішно справилася. Питання після цього є?

Коли нема, то продовжимо далі. Світлана просувалася по громадській лінії (у 27 років стала парторгом), паралельно отримавши непросту посаду заступника директора радгоспу з побутових питань. Тобто отой соціальний побут, який і сьогодні на її плечах — звична, з 1987 року, для неї ноша...

З початку 1990-х працювала агрономом, і вже 2000-го односельці, достроково відправивши у відставку попередника, висунули і одноголосно обрали Світлану Циганкову сільським головою. Добре знаючи, що вона і сама не дріматиме, і їм не дасть. Але потрібно було з чогось обирати, і Мирне обрало неспокій. Через те сьогодні село найспокійніше в районі — дільничний міліціонер, у якого ще чотири села під опікою, з'являється тут раз на місяць чи квартал, бо з усім

справляється місцева добровільна дружина. Через те

у селі, як стверджують телевізійники, що знімають фільми про Англію, все лежить саме так, і саме там, як і де воно має лежати.

Бордюри у Мирному білять тричі на рік. Кладовище, як тільки сніг зійде, і протягом усього сезону періодично облаштовують методом сільської толоки (тут, щоправда, звичніше почути слово суботник). Суботники для працівників бюджетної галузі та школярів — шоп'ятниці, бо прибирати є де — не можуть же відставати парки, пам'ятники, школа, будинок культури, та й та ж сільрада від простих мешканців, які за рішенням виконкому мають утримувати прибудинкову терито-

рію у зразковому стані. До речі, у Мирному не те що двірника чи садівника немає, навіть у сільраді відсутня посада прибиральниці...

Кожен клаптик землі порохований, приведений у порядок, зданий в оренду, і з цього сільський бюджет (за 101 угодою — від 1 до 70 соток землі) має 24 тисячі гривень. А головне, що на всіх цих територіях вже порядок, і є за нього з кого спитати.

Вулиці у бездоганному стані, а щоб вантажівки не псували асфальт (до села з транспортного, чи як він тепер називається, податку надходить аж 12(!) тисяч гривень), окрім окружної дороги все інше перегороджене спеціальними шлагбаумами, під якими без проблем проїжджають легковики. Вантажівки ж — тільки за спеціальною заявкою...

Про знятого капелюха

Та головне те, що село працює. Подібне — феномен ледь не обласного рівня, але щоб дати роботу майже півтисячі людей, та лише на 2900 гектарах орної землі, потрібно сотворити подвиг. І його сотворили 11 фермерів і два місцеві акціонерні товариства («Татіс» і «Татекс») на базі пта-

хофабрики і м'ясо-молочної ферми. До слова сказати, 8 із 11 керівників фермерських господарств — жінки. «А ось виконавчі директори — їхні чоловіки, з якими значно легше знаходити спільну мову», — сміється Світлана Миколаївна.

Тепер кілька слів про оту «мову». Практично з приходом С. Циганкової на посаду, у селі немає жодного неоформленого офіційно працівника. Отож тільки податок з фізичних осіб у Мирному — понад мільйон гривень. Щоправда, селу з того багатства — чверть. Тому й воно дотаційне, і йому цим ще й дорікають. Але що тут вже зробиш — це вже особливості національного бюджетно-податкового законодавства... Тож щоб підтримувати інфраструктуру, тут рішенням розширеного виконкому сільради, за

участі всіх місцевих хазяїв, ввели своєрідну натуроплату із розрахунку 5 гривень на гектар землі. І молоко, олія, яйця, борошно, овочі, фрукти тощо садочкові та школі забезпечуються безоплатно. Але все це добро ретельно оприбутковується через казначейство, а у Світлани Циганкової вже кілька grosбухів списано — де, хто, коли і чим допоміг селу. З точністю до гривні, а може й копійки. І не було випадку, щоб жертводавця не запросили на виконком під час підбиття підсумків якоїсь роботи, і щиро не подякували. З дубльованим у сільському друкованому бюлетені «Мирняночка»...

Зрозуміло, що люди не за подяку допомагають, до того ж, може, комусь і розлучатися з кривими важкувата, однак

100-відсоткова впевненість, що гроші йдуть не в чинсь кишеню, а саме в діло, робить місцевих господарів і щедрішими, і поступливішими.

Бо ось ці вікна і двері точно коштують 9200 гривень, і вони встановлені у вказані строки. А в цьому

вбранні за 23 тисячі гривень виступатиме на сцені обласного академічного українського музично-драматичного театру імені В. Магара (і не тільки там) Мирненський народний ансамбль «Журавка». До речі, голова сільради — активна його учасниця.

Тож, як мовиться, саме час зняти капелюха перед не лише хазяйновитими, а й добрими та щедрими людьми із Мирного. Це колишні й керівники радгоспу «Мирненський», і його головні спеціалісти. Які не склали руки, та дали раду і собі, і працездатному населенню, та й ветеранам війни і праці села, підтримуючи їх матеріально. А ще не цураються допомоги селу, і то не взагалі, а конкретно — вікнами і транспортом, дверима і апаратурою, харчами і багато чим, що в мирненському господарстві завжди згодиться. Тому назвемо їх, як мовиться, поіменно. Зокрема, це керівники фермерських господарств Василь та Римма Цвигуни, Наталя та Олексій Біллериси, Олена та Єгор Чувільські, Ігор Столяр, Алла Важнича. А ще «одноосібники», котрі успішно господарюють лише на землі, отриманій на сімейні паї (25 — 30 га). Це Микола Білан, Микола Козаченко та інші.

* * *

А на завершення знову повернемося до головного тутешнього «мотора». (Для колишніх своїх керівників, а тепер господарів, вона, швидше, не Світлана Миколаївна, а все та сама, з молодих літ — Циганкова). Так ось, ця жінка дуже вимоглива, але добра мати, ніж чиновниця, хай і сільського масштабу. Яка, звичайно, як і всі, переживає труднощі в міру їхнього надходження, але ще й знаходить час і сили, щоб прилаштувати когось в армію (бо як хлопцеві без служби роботу нормальну знайти?), викликати бабусі газового майстра, зустрітися для бесіди із сільськими малими, але вже розбишаками. Бо їй, непосиді від народження, все болять і тому все в її компетенції.

«Розумієте, — зітхає Світлана Миколаївна, — наче й досвід, зв'язки, навички, уміння тільки зростають, а працювати стає дедалі важче». І, з'ясовується в бесіді, що вже навіть не через негаразди із міжбюджетними відносинами, а тому, що все важче селу, хай і роботящому, і не жадібному, жити на одному ентузіазмі. Бо минає час, міняються люди, та не змінюються порядки. Коли на того, хто тягне, ще й більше вантажати...

Знаєте, не так вже й погано, коли багаті часом плачуть. Гірше, коли справжні господарі лише важко зітхають...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Мирне — Запоріжжя.
Фото автора.

Прокуратура Черкаської області розпочала перевірку санітарно-епідеміологічного стану ЗАТ «Уманьхліб». Приводом для цього стали фотознімки, що їх розмістив у соцмережі один із студентів-практикантів, *повідомляє наш собкор Лідія Титаренко*

Україна може отримати безвізовий режим з ЄС раніше договору про асоціацію, вважає віце-голова МЗС Польщі Катажина Паучинська-Наленч (*УНІАН*)

Біда доріг вирішується ціною життя

Ця програма об'єднає всі відомства й структури, від яких, так чи інакше, залежить безпека на наших дорогах.

Уже розроблено Глобальний план у рамках десятиліття дій з безпеки дорожнього руху, оголошеного Організацією Об'єднаних Націй. Це спеціальний план, який рекомендує ООН для адаптації в кожній країні. Він розрахований до 2016 року.

Цей документ стане основою національної програми. Очікуваний ефект від його дії — зниження на 50 відсотків показників смертності й травматизму внаслідок ДТП. Про це розповів «Голосу України» президент Всеукраїнської громадської організації «Асоціація безпеки до-

рожнього руху» Михайло Берлін.

Ця асоціація — організатор Тижня безпеки дорожнього руху, який проходив з 12 по 18 листопада. У рамках семиденки відбувся пробіг

трасою Київ—Чоп. Колесами автолюбителі (щоправда, дорогих іномарок) проводили практичний аудит дороги, побудованої до Євро-2012. Зовсім свіженька, при перевірці вона от-

римала 7—8 балів з десяти.

За словами одного з учасників аудиту маршу Олександра Лексуса, нарікання були на покриття (у деяких місцях воно вже залатане), освітлення, відсутність розмітки, підсвічування, знаків тощо. А це ж новенька траса! А що вже говорити про решту доріг немагістрального значення. Вітчизняна дорожня інфраструктура зношена на 70 відсотків.

Схоже, класична проблема «двох проблем — доріг і дурнів» в Україні з кожним роком лише ускладнюється. Вирішити її можна «ціною життя», стверджує Михайло Берлін. І це аж ніяк не пафос, а термін, прийнятий у багатьох цивілізованих країнах. Так, у США «ціна життя» за-

фіксована на рівні 5 мільйонів доларів, у Європі — одного мільйона євро.

— Якщо щорічно на наших дорогах гине близько п'яти тисяч осіб, які б втратили несли держава, якби у нас працював страховий ринок і було прийняте це поняття, — коментує ситуацію експерт. — Ми хочемо економічно змусити учасників дорожнього руху й тих, хто його забезпечує, відповідати за свої вчинки. Йдеться, у тому числі, і про будівельників доріг, і про ремонтників...

Президент Асоціації безпеки дорожнього руху згадав гучне минулорічне ДТП у Рівному з дев'ятьма жертвами, серед яких були діти. Причина тієї нічної трагедії — водій заснув, прокинувся — натиснув на

гальма, його винесло на зустрічну смугу, де він збив мікроавтобус... В авто були лісі покришки, а сніг на дорозі — не прибраний. От якби в Україні був розвинений страховий ринок, по-іншому б проводилися розслідування дорожньо-транспортних пригод, то дорожники заплатили б дев'ять мільйонів євро. І тоді б почали рахувати, що дешевше: відремонтувати покриття, встановити нормальні знаки, зробити розмітку й підсвічування, підтримувати трасу в належному стані чи платити такі суми. Не кажучи вже про ціну людського життя у звичайному розумінні, а не в грошовому еквіваленті.

Ольга ВАУЛІНА.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

РЕГІОН: ЗАКАРПАТТЯ

Позбувалися сміття під мостами, не чекаючи паводку

Так звана осіння листова повінь, коли шалені води несуть з гір старі дерева, пеньки, хмиз, пластикові пляшки, не на жарт лякає закарпатців. Адже це може спричинити паводки та локальні підтоплення. Щоб уникнути біди, на Закарпатті особливу увагу приділяють підмостовим місцям протікання річок. Їх стан постійно перебуває під наглядом відповідних служб, зокрема, теруправління МНС.

Ось і днями бійці аварійно-рятувального загону спеціального призначення ТУ МНС у Закарпатській області очистили від сміття опори пішохідного мосту в Ужгороді. «Складність ситуації в тому, що чим більше цього сміття накопи-

чуватиметься, тим сильніше буде навантаження на мостові опори і його може знести, — каже начальник загону Віталій Гільтайчук. — Така сама проблема виникає й узимку, коли утворюються льодові затори». Майже дві години рятуваль-

ники та водолази за допомогою багрів і засобів малої механізації розчищали головну річку нашого міста. Понад шість кубів сміття та різного мотлоху виловили. Таке скупчення цілих стовбурів дерев під час паводку здатне не лише стримувати воду, а й сприятиме нагромадженню іншого гілляччя, а це може призвести до непередбачуваних наслідків.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.
Фото надане теруправлінням МНС.

В Ужгороді відкрилася фотовиставка «Туберкульоз без прикрас»

Днями у фойє Закарпатської облдержадміністрації за підтримки благодійного фонду Ріната Ахметова «Розвиток України» відкрилася фотовиставка «Туберкульоз без прикрас». Із цими роботами вже познайомилися у Києві, Донецьку, Дніпропетровську, Вінниці та Кіровограді.

— Світлина зроблені торік у протитуберкульозних диспансерах і виправних колоніях Донецька та Херсона, — розповідає фотограф-документаліст Максим Дондюк. — На жаль, багато з людей, яких я фотографував, уже померли. Проте сподіваюся,

що їх життя, страждання, які мені вдалося відобразити, допоможуть розповісти іншим про цю страшну недугу й розвінчати стереотип, що людина, яка перехворіла на туберкульоз, є загрозою для навколишніх.

Начальник облуправління охорони здоров'я

Роман Шніцер переко-нує, що туберкульоз — не вирок. Але людині, яка занедужала, слід допомогти, щоб вона не залишалася із хворобою наодинці. Експозиція ж має привернути увагу суспільства до цієї непростоти соціальної проблеми.

Виставка триватиме два тижні — з 22 листопада.

Вл. інф.
Фото надане прес-центром облдержадміністрації.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Страхувальний канат виявився довшим, ніж висота падіння

В Алчевську стався нещасний випадок, у результаті якого загинув працівник ПП «Євробуд». Під час виконання покрівельних робіт майстер бригади зрівався й упав на землю. За попередніми даними, він був закріплений страхувальним канатом, проте його довжина була набагато більша, ніж висота падіння. Створено комісію територіального управління Держгірпромнагляду в Луганській області, яка займеться розслідуванням причин загибелі будівельника, а також проведе по-запланову перевірку дотримання вимог безпеки при виконанні робіт на висоті.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

Премію імені Сіді Таль вручатимуть у Чернівцях

На Буковині з метою підтримання митців краю засновано обласну мистецьку премію імені Сіді Таль. Її присуджуватимуть щороку, починаючи з наступного, до дня народження заслуженої артистки України. Лауреатам вручатимуть диплом на грошову винагороду в розмірі трьох мінімальних заробітних плат. Керівництво навчальних закладів, підприємств,

творчих спілок та громадських організацій зможе подавати кандидатури до 8 серпня.

Сергій СУЛИМА.

ЦИФРА

1100 гривень
Таку зарплату отримують нині 22 відсотки мешканців Сумщини, тоді як розмір «міні-малки» становить 1118. Зарплата кожного сьомого — 1500—2000 гривень. У 13 відсотків працівників вона сягає 2500 і лише у 11 відсотків вона вища, повідомляє Головне управління статистики у Сумській області.

Вл. інф.

Нагородили за героїзм

Чотири учасники гасіння лісової пожежі на Херсонщині, що знищила минулого літа 2,5 тисячі гектарів зелених насаджень, удостоєні урядових нагород. Кавалерами ордена «За мужність» III ступеня стали майстер Голопристанського держлісгоспу Сергій Гайдук і лісничий Каховського держлісгоспу Дмитро Михайленко. Ме-

даллю «За працю і звитягу» відзначені лісоруб Голопристанського держлісгоспу Сергій Гога та робітник лісопожежної станції Каховського держлісгоспу Володимир Мельник.

У сутичці з вогнем Сергій Гайдук зазнав сильних опіків й тривалий час перебував на лікуванні. Незважаючи на отриману інвалідність, орденосець хоче повернутися у свій колектив після повного одужання.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Севастополю вкрай необхідно поповнити запаси води

За оцінками фахівців, зараз у Чорнорічеському водосховищі — головному джерелі водопостачання Севастополя — об'єм води становить менше 14 мільйонів кубометрів. Цифра — критична. І це змушує міську владу вживати екстрених заходів.

Голова міськдержадміністрації Володимир Яцуба провів виїзну нараду, щоб на місці вивчити стан Дніпровського водоводу. Через нього вода з Міжгірського водосховища надходить до Севастополя.

Вивчення ситуації показало, що з 72 кілометрів трубопроводу 32 кілометри в неробочому стані. Останнього разу його експлуатували 2001 року.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

ФОТОФАКТ
3 нагоди восьмої річниці помаранчевої революції на майдані Незалежності у Києві відбувся мітинг, організований КУПРом (Коаліція учасників помаранчевої революції) та Комітетом визволення політв'язнів.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.
Інші фото з цієї події шукайте у фотوماгазині на сайті www.golos.com.ua

Не хочуть залишитися серед місячних краєвидів

Жителі кількох районів Житомирщини прийшли під стіни обласної ради з вимогою скасувати дозвіл на видобуток ільменіту (титанової руди). Таке рішення депутати ухвалили ще у червні, проте нинішню протестну акцію спровокували пропозиції надати компанії «Надра України» ще понад шість тисяч гектарів у чотирьох районах. Учасники акції заявляли, що видобуток титанової руди на цих територіях призведе до екологічної катастрофи. В області вже є приклади, стверджували вони, коли через видобування титанових руд люди залишилися без води в колодязях, а довкілля було завдано непоправної шкоди.

Олексій КАВУН.
Житомир.
Фото автора.

Секрет бюджетної дірки

Бюджетні дірки утворюються тому, що не всі чесно сплачують податки. Ось і у Рівному знайшлося підприємство, яке, вигравши тендер на будівництво школи у Дубровицькому районі на суму майже 18 мільйонів гривень та отримавши черговий транш у майже чотири мільйони, ухилилося від сплати податку на додану вартість. А це 609,8 тисячі гривень.

А ще згадане рівненське підприємство активно освоювало бюджетні кошти на будівництві доріг в області. Як розповіли в управлінні податкової міліції ДПС у Рівненській області, директор і тут умисно ухилився від сплати податків. У бухгалтерському та податковому обліку керівник відобразив проведення безтоварних господарських операцій з придбання товарно-матері-

альних цінностей (шебеневої продукції, бітуму нафтового, бордюрного каменю, цементу) майже на 10 мільйонів гривень з ознаками фіктивності. Всі фірми, у яких нібито закуповували необхідні матеріали для будівництва доріг, не мають виробничих потужностей та людських ресурсів для ведення господарської діяльності. Ці операції призвели до незаконного формування валових

витрат з податку на прибуток та податкового кредиту з податку на додану вартість та несплати ПДВ на суму мільйон 60 тисяч гривень, а також податку на прибуток на мільйон 239 тисяч гривень.

Загалом за минулий рік підприємство ухилилося від сплати податків майже на 3 мільйони гривень. Тож стосовно директора порушено кримінальну справу. За матеріалами УПМ ДПС у Рівненській області цього року порушено шістьнадцять кримінальних справ щодо переможців тендерних закупівель та їх постачальників.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Історики проведуть у Середньовіччя

Кам'янець-подільські реконструктори історичних подій презентували новий проєкт. Вони планують на основі наукових матеріалів відтворити озброєння та спорядження залоги кам'янець-подільського замку першої половини XV століття, а також техніку фехтування й одяг тих часів. Усе це зробить цікавішими інтерактивні та анімовані екскурсії замком, етнографічні свята, що тут відбуваються.

Для реалізації задуми створюється нова група реконструкторів, яка у серпні наступного року візьме участь у фестивалях «Остання фортеця» та «Терра Героїка», що приваблюють дедалі більше туристів.

Як зазначив заступник міського голови Кам'янця-Подільського Василь Сукач, влада всіляко допомагатиме ініціаторам.

Віра ШПИЛЬОВА.
Кам'янець-Подільський.

Гелікоптер — замість автомобіля швидкої допомоги

Перший рятівний рейс здійснили медики на гелікоптері Мі-2 на Вінниччині. За півгодини гвинтокрил санітарної авіації здолав 160 кілометрів і доставив жінку з патологією нирок із райцентру Піщанка до Вінниці.

— 3 обласного центру до деяких районів двісті кілометрів, — каже начальник управління охорони здоров'я і курортів Лідія Діденко. — Оперативно доставити хворих звідти можна лише повітряним транспортом. Тому за підтримки обласної влади розробили план розвитку санітарної авіації. Для цього на нинішній рік в обласному бюджеті передбачено 600 тисяч гривень. За словами

співрозмовниці, витрати на один рейс гелікоптера становлять близько восьми тисяч гривень. Платить не пацієнт, а бюджет. Життя людини не виміряти жодною сумою, наголошує Л. Діденко. На наступний рік також планують виділити гроші для санітарної авіації.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
Фото
Олександра ЛАПІНА
(Укрінформ).

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...енергоблок аварійно зупинився відразу після ремонту

На Запорізькій АЕС сталася позапланова зупинка енергоблоку № 5. Причина — у необхідності заміни мембрани на сепараторі-пароперегрівачеві турбогенератора блоку. Нагадаємо, він після планового середнього ремонту працював лише півтори доби. Ремонт було закінчено на вісім днів раніше і, як стверджували тоді фахівці, «без втрати якості виконаних робіт».

...учні запальничкою підірвали... школу

Подія сталася минулої п'ятниці у запорізькій школі № 87. Восьмикласники бавилися газовою запальничкою в роздягальні спортзалу. 14-річні школярі випустили газ у щілину квадратного склопакету ще радянського виробництва (такими були розділені приміщення роздягальні), і підпалили газову суміш. Стався вибух...

Постраждали і винуватці, і вчителька фізкультури, яка зайшла до приміщення. Одного учня госпіталізовано із черепно-мозковою травмою та травмою живота, іншого — із порізами голови й кінцівок. Учителька отримала синці і від госпіталізації відмовилася.

На місце пригоди виїхали представники ледь не всіх силових структур міста. Триває слідство, і як заявлено, винуватцям загрожує кримінальна відповідальність.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

...затримно чоловіка, який тримав 6-річну дівчинку в погребі

Днями до працівників Центрально-міського райвідділу міліції Кривого Рогу звернулася схвилювана 29-річна жінка. Вона повідомила, що напередодні пішла з дому та не повернулася її 6-річна донька.

Правоохоронцям одразу впала в око підозріла поведінка 38-річного безробітного сусіда, інваліда III групи. Під час подвірного обходу та опитування він помітно нервував, а потім повідомив, що дівчинка перебуває в погребі його літньої кухні. Її негайно звільнили та повернули матері. На щастя, жодних протиправних дій та посягань кримінального характеру стосовно дитини здійснено не було. Але стрес вона отримала чималий.

За скоєне зловмиснику може загрозувати покарання у вигляді обмеження або позбавлення волі на строк до п'яти років.

Тетяна ВАЛІГУРСЬКА.
Дніпропетровська обл.

...виявлено арсенал у багатоповерхівці

У квартирі однієї із сумських багатоповерхівок правоохоронці виявили справжній арсенал боеприпасів і зброї часів Великої Вітчизняної війни. Тут зберігалися 1 мінометна, 6 протипіхотних і 2 німецькі міни, 2 гранати Ф-1 і 6 — РГД, а також безліч патронів. Причому половина снарядів була начинена тротилом.

У разі детонації арсеналу кількість жертв могла бути непередбачуваною. Якщо експертиза підтвердить боездатність боеприпасів — їх 55-річному власнику загрожує тюремне ув'язнення строком до 5 років.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

...Триоку відкриють наступного сезону

Через відсутність дозвілних документів Триока, Ялтинська та Геофізична печери були закриті Кримською державною інспекцією нагляду в гірничодобувній і хімічній промисловості. «За законом необхідний ще один додатковий пакет документів для використання печер у туристичних цілях. Гірська інспекція тільки тепер звернула на це увагу», — зазначив директор Ялтинського гірничо-лісового заповідника Володимир Капітонов.

Роман ЧЕРЬОМУХІН.
Крим.

Концептуальні засади реформування правоохоронних органів в Україні в контексті діяльності Конституційної Асамблеї

Виступаючи 13 листопада цього року на Координаційній нараді керівників правоохоронних органів, Президент України Віктор Янукович відзначив нагальну потребу в прийнятті та реалізації Концепції реформування правоохоронних органів, яка б ґрунтувалася на реалістичних підходах і дозволила перегрупувати сили і засоби, ефективно розподілити компетенції між правоохоронними органами. Зокрема, Президент України наголосив: «Якість роботи системи правоохоронних та судових органів має безпосередній вплив на рівень забезпечення прав і свобод людини. Тому помилки і необачливі кроки в цій царині мають надзвичайно високу ціну»¹. Очевидно, що ці завдання глави держави є дороговказом реформування та розвитку правоохоронних органів у найближчий період.

Важливість завдань щодо модернізації правоохоронної діяльності та статусу правоохоронних органів на найвищому рівні підтверджується й тим, що у складі Конституційної Асамблеї, створеної Указом Президента України від 17 травня 2012 р. № 328, успішно діє Комісія з питань правоохоронної діяльності на чолі з президентом Національної академії правових наук України академіком Василем Тацієм. Одним із найважливіших завдань цієї Комісії є напрацювання концептуальних засад модернізації положень Конституції України у сфері правоохоронної діяльності. У зв'язку з цим хотілося б висловити окремі міркування щодо шляхів і перспектив удосконалення конституційних засад правоохоронної діяльності, а також про узгодження правоохоронної діяльності з конституційними основами забезпечення національної безпеки і оборони.

Успішне вирішення вище зазначених поставлених завдань неможливе без відповіді на питання про сутність і зміст категорій «правоохоронний орган держави» і «правоохоронна діяльність» та про доцільність їх уточнення на рівні Конституції України.

Категорія «правоохоронні органи держави», подібно іншій спорідненій, але не тождісній категорії «органи юстиції», є узагальнюючою та широкою для тлумачення. Вона також відрізняється своєю неоднозначністю і, по суті, безпредметністю в Конституції та законах України. Зазначене підтверджують і різні визначення цієї категорії в чинному законодавстві, за відсутності визначення її змісту та чіткого суб'єктного складу в Конституції України.

Так, згідно із ст. 1 Закону України «Про основи національної безпеки України», правоохоронні органи — це органи державної влади, на які Конституцією і законами України покладено здійснення правоохоронних функцій. Відповідно до ст. 1 Закону України «Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави», правоохоронні органи — це державні органи, які відповідно до законодавства здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції. Згідно із ст. 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», правоохоронні органи — це органи прокуратури, внутрішніх справ, служби безпеки, Військової служби правопорядку у Збройних Силах, митні органи, органи охорони державного кордону, органи державної податкової служби, органи і установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державної контрольно-ревізійної служби, рибоохорони, державної лісової охорони, інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції.

Тобто, чинне законодавство умовно розмежовує правоохоронні органи, які забезпечують державну безпеку, і правоохоронні органи, які здійснюють окремі правоохоронні функції в інших сферах суспільного життя.

Також слід враховувати, що правоохоронна діяльність, а саме діяльність держави з утвердження та гарантування прав людини, згідно зі статтею 3 Конституції Укра-

нів охорони правопорядку та її співвідношення із завданнями держави у сфері забезпечення державної безпеки і оборони України, або ж конституювання функції забезпечення правопорядку як важливої складової забезпечення режиму національної безпеки і оборони України.

Натомість, проблема соціального захисту військово-службовців, службовців органів державної безпеки і органів охорони правопорядку не є предметом конституційно-правового регулювання й повинна розв'язуватися на рівні спеціальних законів.

Іще однією важливою проблемою в забезпеченні конституційних засад механізму забезпечення національної безпеки і оборони України є проблема конституювання єдиних принципів і підходів до системи державного управління в досліджуваних нами сфері. Системний аналіз Конституції та законів України, а також відповідної правотворчої практики засвідчує, що Збройні Сили, Державна прикордонна служба, Внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України, Державна спеціальна служба транспорту перебувають у підпорядкуванні відповідного центрального органу виконавчої влади, а Служба безпеки України, Служба зовнішньої розвідки і Управління державної охорони нині функціонують поза системою органів виконавчої влади та фактично підпорядковані безпосередньо Президентові України. Міліція, перебуваючи в складі Міністерства внутрішніх справ України, залишається поза предметом регулювання Конституції України.

За жодних умов не може ставитися під сумнів роль Президента України у механізмі забезпечення національної безпеки та оборони держави. Згідно з Конституцією України Президент України керує зазначеною сферою (пункт 17 частини першої статті 106). До того ж повернення в 2010 році до президентсько-парламентської форми республіки призвело до закріплення в Конституції України значних функцій і повноважень глави держави не лише у сфері забезпечення національної безпеки і оборони України, а й у сфері виконавчої влади.

Разом із тим, згідно із статтею 116 Основного Закону забезпечення державного суверенітету і економічної самостійності держави, здійснення заходів щодо забезпечення обороноздатності і національної безпеки України, громадського порядку, боротьби зі злочинністю покладається на Кабінет Міністрів України (пункти 1 і 7). До того ж згідно з частиною другою статті 107 Основного Закону, Рада національної безпеки і оборони координує і контролює діяльність саме органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони. Водночас Конституція України не унормовує жодних питань у сфері національної безпеки та оборони держави, які перебували б поза компетенцією Кабінету Міністрів України, а належали до повноважень Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки і Управління державної охорони.

Тобто, **чинна Конституція України, по суті, закріплює певний дуалізм у сфері управління та забезпечення національної безпеки і оборони, розпорюючи військові формування, органи державної безпеки і органи охорони правопорядку між главою держави**

і урядом. Відповідно, удосконалення конституційно-правових механізмів забезпечення національної безпеки і оборони України передбачає два варіанти раціонального розв'язання цієї проблеми: віднесення Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки і Управління державної охорони до системи центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом, або ж визначення в Конституції України їх функцій і повноважень із одночасним наділенням Президента України конституційною компетенцією щодо безпосереднього управління ними.

Нами була попередньо обґрунтована та оприлюднена система суб'єктів механізму забезпечення національної безпеки і оборони України, а також забезпечення правопорядку в державі, яка має складатися з наступних елементів, представлених різними функціональними рівнями і суб'єктами.

По-перше, це — органи управління і координації в сфері національної безпеки і оборони України, якими є Президент України, Рада національної безпеки і оборони України, Кабінет Міністрів України, Міністерство оборони України, Міністерство внутрішніх справ України, інші центральні органи виконавчої влади в сфері безпеки і оборони. Їх основними функціями є програмування, координація та контроль у сфері національної безпеки і оборони та забезпечення правопорядку.

По-друге, це — суб'єкти, уповноважені безпосередньо здійснювати оборону України та охороняти її державний кордон від зовнішніх загроз. Передусім йдеться про Збройні Сили України.

По-третє, органи розвідки і Служба зовнішньої розвідки і контррозвідки, які підпорядковуються Президентові України — Служба безпеки України; Управління державної охорони.

По-четверте, це — органи охорони правопорядку (правоохоронні органи держави) в системі органів виконавчої влади: прикордонні війська (можливо, у статусі центрального органу виконавчої влади у сфері спрямування та координації Міністерства внутрішніх справ України); міліція (поліція, у разі реформування органів внутрішніх справ і виокремлення самостійного центрального органу виконавчої влади із поліційними функціями); сили військового правопорядку (національна гвардія) у статусі центрального органу виконавчої влади у сфері спрямування та координації Міністерства оборони України; сили внутрішнього правопорядку (у разі реформування органів внутрішніх справ і трансформації Внутрішніх військ у центральний орган виконавчої влади із функціями забезпечення внутрішнього правопорядку — охорона стратегічних об'єктів).

При цьому **статус військових формувань у їх теперішньому розумінні доцільно зберегти за Збройними Силами і Службою зовнішньої розвідки.** Правовий статус інших суб'єктів забезпечення національної безпеки і оборони України не може бути віднесений до військових формувань і визначається спеціальними законами України².

Наведена модель забезпечення національної безпеки і оборони України, а також забезпечення правопорядку в державі має перехідний характер і покликана сприяти оптимізації механізму реалізації функцій держави щодо захисту конституційного ладу, сформувати єдині управлінські принципи і підходи до управління в відповідній сфері діяльності держави, подолати надмірну мілітаризацію суб'єктів, уповноважених забезпечувати охорону правопорядку та зняти додаткове навантаження на державний бюджет України.

У подальшому можливою вбачається реформа в сфері національної безпеки і оборони України, результатом якої може стати ще більш

прозора та економічно виправдана система суб'єктів, які мають забезпечувати оборону, безпеку та правопорядок у державі. Це, до прикладу, можуть бути Збройні Сили України, органи державної безпеки у складі розвідки і контррозвідки, а також міліція (поліція) з розгалуженою спеціалізацією її підрозділів.

Дискусії, які нині тривають серед членів і експертів Конституційної Асамблеї щодо шляхів і перспектив конституційного закріплення статусу правоохоронних органів і засад правоохоронної діяльності, мають враховувати як позитивний зарубіжний досвід конституційної правотворчості, так і особливості функцій і структури чинної Конституції України.

Як відомо, світовій практиці конституційного правотворення відомі наступні основні способи унормування засад національної безпеки і оборони, а також забезпечення правопорядку в державі:

1) закріплення конституційних засад національної безпеки і оборони, та правового статусу їх суб'єктів у всьому тілі конституції на рівні завдань держави, механізмів захисту конституційного ладу, функцій і повноважень відповідних органів державної влади, як це нині здійснено в Україні та більшості держав Європи;

2) формування самостійного розділу конституції, присвяченого детальному регулюванню питань національної, в тому числі й державної безпеки і оборони. Як приклад, стаття 78а «Федеральні органи безпеки» і стаття 79 «Федеральна Армія» Конституції Австрії (Федерального Конституційного закону Австрії — Bundes-Verfassungsgesetz) 1920 р.; глава 11 «Служби безпеки» Конституції Південно-Африканської Республіки 1996 р., в якій, окрім загальних засад національної безпеки, включені підрозділи, що унормовують завдання, функції та суб'єктний склад: 1) сил оборони; 2) поліції; 3) розвідки. Також можна згадати і титул V «Захист держави та демократичних інститутів» Конституції Федеративної Республіки Бразилії 1988 р., в якому розмежовуються стан оборони і стан облоги, правовий статус збройних сил і режим громадської безпеки.

Переваги чи недоліки одного способу конституювання над іншим не вбачаються очевидними. Водночас **ідея виокремлення самостійного розділу Конституції України, який би закріплював конституційні основи правоохоронної діяльності, чи діяльності з охорони правопорядку викликає наступні заперечення.**

По-перше, досвід закріплення положень про армію, органи державної безпеки і поліцію в самостійних розділах конституцій (Австрія, Бразилія, ПАР та ін.) є швидше винятком, ніж правилом. Такий підхід зумовлено історичними передумовами прийняття конституцій, особливостями призначення армій, органів державної безпеки і поліції в механізмі держави, надактуальністю безпекових і поліційних функцій для забезпечення конституційного ладу в країні, наявність постійних зовнішніх чи внутрішніх загроз обороні та безпеці держави тощо.

Для України на сучасному етапі її розвитку постановка питання про створення самостійного розділу, присвяченого конституційним основам правоохоронної діяльності, вбачається дискусійною. До того ж постає питання про змістовне наповнення такого розділу, а також про непорушність при його формуванні усталеної не лише в Конституції, а й у конституційній практиці системи стримувань і противаг між гілками влади.

По-друге, стаття 17 Конституції України потребує свого удосконалення, про що ми говорили попередньо, але вона не може бути вилучена з Розділу I «Загальні засади». Її положення являють собою механізм захисту кон-

ституційного ладу України, визначають завдання та функції як держави, так і всього Українського народу в сфері оборони, захисту суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення державної безпеки і захисту державного контролю.

До того ж спеціальний порядок внесення змін до Розділу I «Загальні засади», визначений статтею 156 Конституції України, забезпечує стабільність і гарантованість статті 17, що вбачається дуже важливим для дієвості режиму національної безпеки і оборони, а також для захисту правопорядку в державі.

По-третє, слід прийняти до уваги те, що Конституція України побудована не за сферами конституційно-правового регулювання, як конституції колишньої УРСР та інших колишніх радянських республік, а переважно за основними суб'єктами конституційного права та за «сервісними» питаннями Основного Закону. За винятком Розділу I «Загальні засади», який регулює основи конституційного ладу України і розділів IX «Територіальний устрій України», XIII «Внесення змін до Конституції», XIV «Прикінцеві положення» і XV «Перехідні положення», всі інші розділи присвячені конституційно-правовому статусу людини і громадянина; народу України; Української держави та її органів; територіальних громад і Автономної Республіки Крим. Відповідно, самостійний розділ, присвячений конституційним засадам правоохоронної діяльності, порушить внутрішню архітектуру Конституції України, принципи її побудови.

Також слід зазначити, що логіка діяльності Конституційної Асамблеї, виходячи зі змісту її завдань, визначених Указом Президента України від 17 травня 2012 р. № 328 «Про Конституційну Асамблею», передбачає наступну логіку діяльності: 1) узагальнення практики реалізації Конституції України, пропозицій і рекомендацій щодо її вдосконалення з урахуванням досягнень і тенденцій сучасного конституціоналізму; 2) підготовка та схвалення Концепції внесення змін до Конституції України, подання її Президентові України; 3) підготовка на основі Концепції внесення змін до Конституції України законопроекту (законопроектів) про внесення змін до Конституції України та попереднє його (їх) схвалення; 4) організація громадського, а також фахового, в тому числі за участю міжнародних експертів, зокрема, експертів Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеційська комісія), обговорення законопроекту (законопроектів) про внесення змін до Конституції України; 5) доопрацювання за результатами громадського і фахового обговорення законопроекту (законопроектів) про внесення змін до Конституції України; 6) схвалення законопроекту (законопроектів) про внесення змін до Конституції України та подання Президентові України для внесення на розгляд Верховної Ради України відповідно до розділу XIII Конституції України.

Отже, Конституційна Асамблея має насамперед підготувати та схвалити Концепцію внесення змін до Конституції України та подати її Президентові України на затвердження. Важливою складовою цієї Концепції мають стати і напрацювання Комісії з питань правоохоронної діяльності. У разі схвалення главою держави відповідної Концепції, питання щодо їх реалізації в оновленій Конституції України матимуть переважно технічний, нормопроектний характер.

Валентин КОВАЛЕНКО, ректор Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, заслужений юрист України, член Конституційної Асамблеї.

¹ Глава держави: Найближчим часом в Україні має бути прийнята Концепція реформування правоохоронних органів // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/news/26059>.html.

² Коваленко В. В. Модернізація конституційних засад національної безпеки і оборони України — пріоритет діяльності Конституційної Асамблеї // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2012. — № 10. — С. 45—46.

Поверхневий чи особистий огляд: гра слів, що призводить до негативних наслідків

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

Найбільше страждають молодь та іноземні громадяни. Принаймні такі дані днями в столиці озвучили під час круглого столу на тему: «Поверхневий огляд чи незаконний обшук — чи дотримується міліція закону?» експерти Асоціації українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів (УМДПЛ).

Протягом жовтня місяця вони моніторили міліцію на залізничних та автобусних станціях у понад 15 регіонах країни. Акцію організували в рамках проведення всеукраїнської кампанії «Міліція під контролем». Цей захід провели не випадково. Адже останнім часом вартові порядку дуже часто зловживають своїм службовим становищем і нехтують нормами законодавства, переконують активісти. Про це вже повідомляв і «Голос України» — в номері від 3.10.2012 року в матеріалі «Увага! Допоможіть знайти правоохоронців» розповідалося про особливості роботи вартових порядку на залізничній станції Дарниця.

— На жаль, результати цієї кампанії невтішні. Ми виявили ба-

гато проблем у роботі спеціалізованої міліції на транспорті. Одна з них — проведення так званого поверхневого огляду, — каже виконавчий директор Асоціації УМДПЛ Вадим Пивоваров. — Вартові порядку на платформі чи біля кас підходять до людей і наполегливо просять показати вміст їхньої сумки. Якщо особа відмовляється від цієї процедури, постові затримують її. Цю дію правоохоронці називають «поверхневим оглядом речей». Однак чим вона відрізняється від особистого огляду речей? Як ви знаєте, для цієї процедури потрібно виконати певні вимоги закону — огляд повинен проводитись в присутності двох понятих, і про це має бути складено відповідний протокол, про що чітко

йдеться у статті 264 Кодексу про адміністративні правопорушення. А при так званому поверхневому огляді цього не роблять, оскільки така дія не регулюється законом, а згадана лише в Статуті патрульної служби.

За словами представника офісу омбудсмена Сергія Швеця, сьогодні терміново потрібно привести у відповідність до норм закону відомчі нормативно-правові акти, які регламентують обшук особи. «За допомогою Міністерства юстиції, яке реєструвало відповідні накази МВС, треба врегулювати колізії в законодавстві. Наразі маємо гру слів у різних документах — поверхневий огляд, огляд особи чи то особистий огляд — процедура ж проведення має бути визначена лише в законі», — сказав він.

Учасники кампанії спостерігали й інші порушення з боку міліціонерів: проведення необґрунтованих перевірок документів, неко-

Моніторинг міліції на залізничному вокзалі в Тернополі.

рочення громадян і навіть застосування насилля. Принаймні такий випадок волонтери спостерігали на залізничному вокзалі Полтава-Південна. Коли вони вийшли на перон, то побачили, як міліціонер просто на платформі, не соромлячись пасажирів, б'є безхатченка — рукою по тулубу. Помітивши увагу активістів до цього інциденту, він відтягнув свою жертву в куток і продовжував завдавати ударів. Однак коли вартовий порядку побачив у руках молоді мобільний телефон, поспіхом пішов геть. Уже згодом у безхатченка волонтери поцікавилися, що стало причиною такого став-

лення до нього з боку правоохоронця. «Я їв на пероні — за це він мене і «виховував», — відповів чоловік.

Результатом круглого столу став заклик до представників влади врегулювати колізії в законодавстві стосовно понять «поверхневий огляд», «особистий огляд». У свою чергу, чиновники МВС визнають існуючу проблему та готові посприяти громадськості у вирішенні цього питання. Такі заходи допомагають налагодженню діалогу міліції із громадськістю, зазначили в МВС.

Єлизавета
САМОЙЛЕНКО.
Фото надане УМДПЛ.

Приміщення для відеоконференцій «дочекалися» нового кодексу

В установах виконання покарань Миколаївської області вже обладнано відеоконференц-кімнати, з допомогою яких засуджені, не лишаючи порога виправної колонії, зможуть бути учасниками судового процесу.

Поява таких підрозділів передбачена статтею 336 нового Кримінального процесуального кодексу України. Дистанційне судове провадження має прискорити розгляд деяких кримінальних справ, сприяти кращому забезпеченню безпеки осіб, які тримаються під вартою.

Нагадаємо, КПК набрав чинності 20 листопада.

Олександра МЕНТЕЛЬ.

Миколаївська область.
До речі, системи відеоконференцв'язку вже встановлено в усіх апеляційних судах України загальної юрисдикції.

На знімку: кімната в Миколаївському слідчому ізоляторі, в якій Державною судовою адміністрацією України встановлено систему для проведення відеоконференцв'язку.

Фото надане прес-службою управління ДПтС України в Миколаївській області.

Охоронця магазину засудили до 150 годин громадських робіт

У Ленінському районному суді Донецька завершилося слухання справи про побиття журналіста регіональної редакції «Комсомольской правды» Павла Колесника в одному з магазинів міста. Охоронця визнано винним у завданні легких тілесних ушкоджень та засуджено до 150 годин громадських робіт. Конфлікт стався тоді, коли потерпілий разом із двома кореспондентами щотижневика «Український тиждень» і двома громадськими активістами проводили рейд по супермаркетах, аби знайти прострочену продукцію та перевірити дотримання торговцями прав покупців. Раніше група небайдужих мешканців міста вже брала участь у таких перевітках, які отримали чималий резонанс.

У магазині журналістів із фотокамерами зустріли несприятно. Молодий чоловік, який назвався адміністратором, заявив, що знімати в торговельній залі заборонено. А коли активісти послалися на закони України і Конституцію, пролунала фраза: «Та які закони України! Ти в адміністрації спитав?» Представники магазину стали виривати апаратуру, бити журналістів по голові й обличчю, а потім виштовхали за поріг. Медична експертиза пізніше підтвердила в Павла Колесника перелом носа, струс мозку та інші тілесні ушкодження.

Одразу після побиття кореспонденти подали заяви до районної прокуратури, вимагаючи порушити кримінальну справу за умисне перешкоджання законній журналістській діяльності. Однак підстав для порушення такої справи прокуратура не знайшла. Вийшло так, що на лаві підсудних опинився лише охо-

ронець — той, який завдав удару одному з журналістів. Інші люди, які били апаратуру і голови відвідувачів, уникнули відповідальності.

Судові засідання у справі кілька разів переносилися через неявку підсудного або його перекладача з азербайджанської. Днями нарешті розпочався розгляд справи по суті, й одразу ж було винесено вирок. «Для мене така поспішність виявилася несподіванкою, — розповів Павло Колесник. — Суддя відмовилася переносити засідання через те, що не з'явився свідок із мого боку — не отримав повістки. Мій свідок, адвокат Дмитро Коробко, був присутній під час нашого побиття і на власні очі бачив, що відбувалося. Підсудний М. отримав найм'якше покарання із можливих. Адвокат наголошувала на тому, що ми нібито ображали охоронця за національною ознакою, кричали — той начебто не витримав, ударив мене, а тепер розкав-

ся і вибачився. Але на відео, яке долучене до матеріалів справи, видно, що ми не те що не ображали нікого, а навіть грубого слова не сказали. Просто нагадували про закони України, пояснювали, що ми лише знімаємо продукти і що це не заборонено».

Журналіст заперечує, що підсудний вибачився перед ним: «Вибачався не він, а власник супермаркету, який зробив це через засоби масової інформації. Від самого підсудного слів вибачення я не почув. І що це за позиція: виходить, можна вдарити людину, потім вибачитися — і тобі нічого за це не буде?» До речі, вести фото- та відеозйомку засідання суд заборонив — після заперечення захисту. Адвокат послалася на те, що її підопічний зазнає сильних моральних страждань, а зйомка нібито посилить ці переживання. Тепер потерпілий журналіст збирається подати апеляцію на рішення районного суду.

Ліна КУЩ.

СЛУЖБА 102

Не порозумівся із дружиною — «замінував» магазин

Днями на телефонну лінію 102 до чергової частини Дніпропетровського міського управління міліції подзвонив невідомий чоловік, який повідомив про замінування торговельного центру на вулиці Панікахи. За сигналом із магазину негайно евакуювали 600 осіб. Перевірка тривала півтори години. На щастя, вибухових та інших небезпечних пристроїв виявлено не було.

Міліція по гарячому сліду встановила та затримала 35-річного безробітного місцевого жителя. Зловмисник пояснив, що скоїв вказаний злочин із хуліганських мотивів, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, після сварки зі своєю дружиною. Слідчим відділом Бабушкінського райвідділу міліції Дніпропетровського міського управління порушено кримінальну справу за ч. 1 ст. 259 (завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеки громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності) Кримінального кодексу України. Відповідно до санкції вказаної статті зловмиснику може загрозувати покарання у вигляді позбавлення волі на строк від двох до шести років.

Тетяна ВАЛГУРСЬКА.

Турботливий татусь

Серед білого дня в центральній частині міста Городенки, що на Прикарпатті було обкрадено «Мерседес», який належить місцевій мешканці. Потерпіла залишила автомобіль зачиненим і пішла у своїх справах. А коли повернулася, то побачила, що віконце передніх лівих дверцят розбите. З машини зникли ноутбук, мобільний телефон, документація, печатка підприємця та гаманець із кредитною картою.

Підозрюваного в крадіжці з автомобіля 39-річного коломиянина уже затримали працівники Городенківського райвідділу міліції. Як з'ясувалося, раніше судимий за наркоманію чоловік разом із сином приїхав до сусіднього райцентру, де його увагу привернув «Мерседес», з якого вийшла молода жінка.

За повідомленням першого заступника начальника Городенківського райвідділу міліції Сергія Смижука, під час затримання зловмисника в Коломиї з його машини було вилучено мобільний телефон потерпілої. Ноутбук чоловік «подарував» доньці-школярці, сказавши, що купив у магазині. Успішний колись бізнесмен опустився до банальної крадіжки. Стосовно нього відкрито чергову карну справу за викрадення чужого майна.

Галина БРУХАЛЬ.

Позбавила життя, щоб не сварився

В одному із сіл Долинського району Кіровоградської області виявили труп місцевого жителя з ознаками насильницької смерті. Як попередньо встановила слідчо-оперативна група УМВС, зловмисником виявилася... жінка.

43-річний потерпілий розпивав зі знайомою у себе вдома спиртні напої. Під час застілля виникла сварка, жінка схопила ножа та вдарила ним чоловіка в живіт. Господар помешкання помер унаслідок великої втрати крові. За підозрою у скоєнні вбивства правоохоронці затримали 39-річну жительку одного із сіл району.

Загалом тільки протягом трьох діб працівники органів внутрішніх справ Кіровоградщини розкрили 2 вбивства, 43 випадки завдання тілесних ушкоджень, 2 пограбування, 13 крадіжок майна громадян та 8 злочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркотиків.

Петро МЕЛЬНИК.

5 грудня в «Мистецькому арсеналі» відкривається V Великий антикварний салон

Вчора столичний кінотеатр «Київ» відсвяткував своє 60-річчя

Трофеї та пригоди п'яти поколінь Якутовичів

До 60-ліття видатного художника-графіка

Як і його знаменитий батько, що мав аж дві Шевченківські премії, Сергій Георгійович теж досяг рідкісних здобутків у живописі, графіці та кіно (він художник-постановник фільмів «Молитва за гетьмана Мазепу», «Тарас Бульба») і на сцені («Урус-шайтан» у театрі імені Івана Франка). А ще Шевченківський лауреат Сергій Якутович (за знімку) проілюстрував понад 160 книжок, що важко собі уявити. Він затишений трудоголік і відлюдник, але погодився розповісти про цікаві й непрості перипетії долі.

Дід-генерал та інші

— Сергію Георгійовичу, дід вашого батька, видатного художника, був генералом, це правда?

— Так, В'ячеслав Петрович Якутович був генералом. Жили вони на Андріївському узвозі, 32. Якутовичі приїхали туди в середині XIX століття, і за телефонною книгою 1913 року ми з моєю дружиною Олею колись нарахували шість адрес-будинків Якутовичів у Києві. Ці мої предки займалися будівництвом, зводили церкви. І на цьому ґрунті зійшлися з родом Сенчила-Стефановського. Найстарший Сенчило-Стефановський мав художню школу на Подолі, п'ять будинків і товаришував з Тарасом Шевченком.

Отже, про дідових батьків: саме Сенчилом і належав той будинок на Андріївському узвозі. Їхня дочка, моя прабабуся, була красива, як богиня, і в 16 років вийшла заміж за Петра Лукича Якутовича, народила мого діда В'ячеслава. Він 1906 р. н., а його мама в часи Центральної Ради працювала в секретаріаті Грушевського машиністкою. Щоранку їй подавався візник, вона зі своїм «Ундервудом» їхала на роботу (не залишала там друкарську машинку, щоб не вкрали). А Слава (майбутнього В'ячеслава Петровича) записала в бойскауті, і це вплинуло на його подальшу долю. Коли Петлюра відходив, 13-літній Славо утік з дому й пішов разом із ним. Повернувся у 1922-му з... орденом Червоного Прапора. Він був відчайдух неперевершений. Після Петлюри потрапив до отамана Зеленого, потім — до Будьонного, і командиром його ескадрону був Рокоссовський, майбутній маршал. Дід, коли повернувся до Києва, одружився з моєю бабусею, яка походила з Котових, котрі жили поверхом нижче.

Прадід Котов купив будиночок на Петрівській вулиці — там народився мій батько у 1930 році, а поруч — Кудрявська вулиця, де вже я народився. Діда В'ячеслава знову взяли в армію, потім він потрапив в академію імені Фрунзе. Переїхав з родиною до Москви. Далі служив у Прибалтиці. Мій батько ще малим запам'ятав, як до їхнього будинку в Естонії приїхали... есесівці — в СРСР була з ними дружба перед війною: моя бабуся їм робила пельмені.

Якось дід пішов по гриби, а повернувся, коли почалася війна.

Чим він займався?

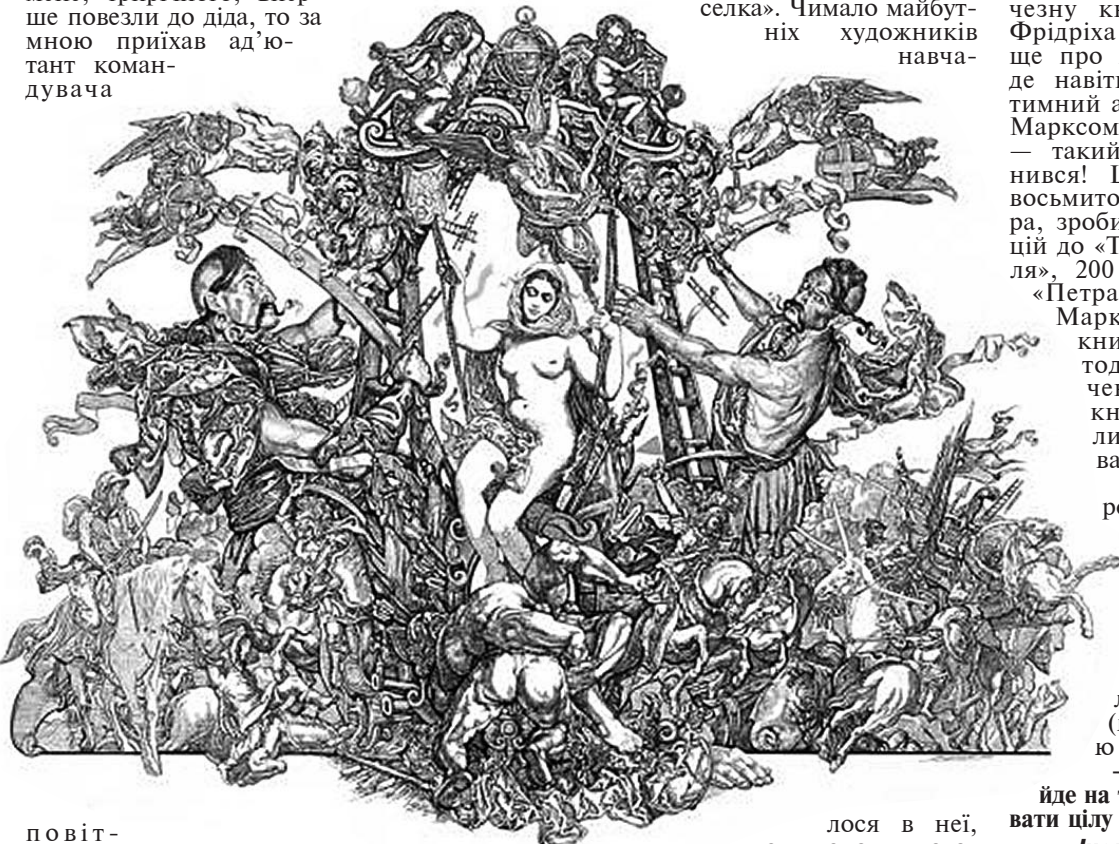
Його закидали літаком за лінію фронту, й він виводив війська з оточення. У 1942-му став генералом. У його землянку влучив снаряд, дід отримав 19 поранень. Після госпітально командував гвардійським корпусом, мав іменну зброю. Коли почали формувати польську Армію Людову, про нього згадав Рокоссовський. Дід йому допомагав створювати ту армію. Квартира їхня залишалася в Ленінграді — там жили мій батько, його мама і батьків старший брат. Але з Польщі дід В'ячеслав повернувся з... молодією дружиною, 18-літньою Клавою, санінструктором. Тож родина татових батьків розвалилася, і моя бабуна з батьком та його братом Ігорем повернулася до Києва — до родичів, Котових.

— А що ж дід-генерал?

— Я був у його розкішній квартирі в Ленінграді, де він мешкав з новою подругою. У нього був неймовірний, оббитий шкірою і червоним деревом особистий «Опель-адмірал». А коли мене, трирічного, вперше повезли до діда, то за мною приїхав ад'ютант командувача

й був той «дядя Міша». Він спитав: чи живий Георгій Якутович? Оля відповіла, що вже ні. Виявляється, той парижанин знайшов у художньому альбомі прізвисько Георгія Якутовича і давай його розшукувати. З'ясувалося, він теж народився й жив у Києві, в тому самому будинку на Андріївському узвозі. Доля його карколомна. Десь у 1939-му помер його батько, а він залишився з матір'ю і хворою сестрою. Коли прийшли німці, то відправили їх до санаторію, бо вони були фольксдойчі. В дорозі поїзд розбомбили, всі загинули, окрім нього. Він залишився сам посеред Німеччини. Жив у дитбудинку, а під кінець війни — гітлерюгенд, один на трьох фаустпатрон. А ще на заводі «Месершмідт» встиг закінчити шось на зразок ремісничого училища. Їх звільнили американці. До Союзу він повертатися не захотів, став льотним інженером у Бельгії, перебрався до Франції. Десь у сорок літ «дядя Міша» пішов на пенсію і став непересічним колекціонером. Я бачив у його домі в Парижі дивовижне зібрання картин, фантастичну нумізматичну колекцію.

Він жваво цікавився Києвом, запитував у мене: «А кінотеатр імені Чапаєва ще є? А на розі біля нього гастроном є? А де листи Тараса Шев-

повітряними військами Київського військового округу й посадив у літак. А коли я прибув туди, дід подарував мені живого коня й рушницю монтекристо...

— А ще була неймовірна історія про другого діда — парижанина, що потрапив у гітлерюгенд...

— Це двоюрідний дід — дядько мого тата. При мені його ніколи ніхто не згадував. Він жив у Парижі, ми про це не знали. І от якось, коли ми з Олею чекали з Парижа дзвінка від нашого сина Антона, звідти зателефонували. Голос незнайомий, з акцентом. Це

ч е н - ка, які зберігались у нашому домі?» Він мріяв знову побачити Київ. Мій син Антон, який теж живе в Парижі, хотів привезти його сюди, але не судилося. Поховали діда на знаменитому Сент-Жанев'єв-де-Буа.

— Ми говоримо про чоловіків роду Якутовичів, а ваша незабутня дружина Ольга Якутович була дивовижною художницею, яку знають і в Японії...

— Так, в Японії великими тиражами вийшло кілька книжок з її ілюстраціями. Остання з них, коли Олі вже не стало.

Ми прожили з нею майже 36 років. Завдяки їй, мали цікаве, красиве, чесне, сповнене любові, світла та праці життя. Завдяки Олі я виробив для себе кредо: «Щодня намагатися бути кращим, ніж я є». Усе наше життя було схоже на світле очікування Свята. Далі слів немає — залишається любов...

— Не можна не згадати і вашу маму, дай Боже їй здоров'я...

— Моя мама Олександра Павловська — художник, педагог. Багато дитячих книжок з її ілюстраціями побачили світ у видавництві «Веселка». Чимало майбутніх художників навча-

тора, син художника і художниці, брат художника, чоловік художника, батько художника і тесть композитора...

Інтимний акт Карла Маркса

— Ваш батько проілюстрував за своє життя десь 20 книжок. А на вашому рахунку вже понад півтори сотні...

— Якщо не помиляюся, всього я проілюстрував 164 книжки. Почав з чотирнадцяти літ працювати в журналах і видавництвах. Якось для московського видавництва малював величезну книжку «Життя Фрідріха Енгельса» та ще про життя Маркса, де навіть зобразив інтимний акт між Карлом Марксом і Женні Маркс — такий скандал зчинився! Ще ілюстрував восьмитомник Шекспіра, зробив 250 ілюстрацій до «Тіля Уленшпігеля», 200 ілюстрацій до «Петра Першого», Марка Твена дві книжки... Обсяги тоді були величезні, а за книжку платили... 140 карбованців.

Серед останніх робіт — «Берестечко» та «Річка Геракліта» Ліни Костенко, які були рубіжними і в тому сенсі, що почали 17-й десяток (вони стали 160-ю й 161-ю).

— Скільки часу йде на те, щоб намалювати цілу книжку?

— Іноді — ніч. А на Гоголя, більшість творів якого я ілюстрував до його 200-ліття, пішло більше року, на дві книжки Ліни Костенко — майже рік.

— Як ви колись отримали всесоюзну премію імені Ленінського комсомолу, не будучи комсомольцем?

— Перший секретар ЦК ВЛКСМ Пастухов, побачивши у 1981 році на виставці мої ілюстрації до «Трьох мушкетерів», вигукнув: «О, ілюстрації до моєї улюбленої

книжки! Хто автор? Давайте дамо йому премію імені Ленінського комсомолу!» Так і сталося. А в комсомолі я таки ніколи не був. Бо пішов до школи у 5 років, і коли настав час разом із усіма йти до райкому, мені було лише дванадцять, отож порадили прийти пізніше. Я прийшов, але з довгими патлами, бо знімався тоді у фільмі «Захар Беркут». У райкомі сказали постригтися, я відмовився. На тому й закінчилося. А після Москви влаштували мою виставку в Києві — в ЦК комсомолу, і один секретар ЦК, побачивши моїх «голих баб», як він висловився, з ілюстрацій до «Петра Першого», вигукнув: «А це що?!» Йому кажуть: «Цьому хлопцеві шойно дали премію імені Ленінського комсомолу», на що він відреагував: «Ну, они там, в Москве, ва-аще подурели!»

— Яким для вас виявився ювілейний рік?

— На жаль, важким, бо поховав двох великих друзів: зовсім нещодавно Богдана Ступку. А ще в мене трапилася вимушена поїздка до Парижа — на похорон близького друга та колеги Сергія Чепіка, киянина за походженням. Наші діди разом училися в «булгаковській» гімназії. Він учився в Художньому інституті на курс пізніше за мене, потім емігрував у 1988-му й довів визнання, був одним із найвдаліших наших художників у Європі, йому замовляли роботи Маргарет Тетчер. Остання його виставка, яка відбувалася в Парижі за два тижні до смерті, називалась: «Київ. Булгаков. Біла гвардія». Ховали Сергія на цвинтарі Монмартра. Я взяв трохи землі з Андріївського узвозу та ще трохи з могили його батька на Байковому — тож тепер на паризькій могилі є й київська земля.

А моє найголовніше побажання читачам: щоб не втрачали друзів та рідних!

**Розмовляв
Станіслав
БОНДАРЕНКО.**
**Ілюстрація з «Гоголіани»
С. Якутовича.**

Фото автора.

Показань для видалення апендициту не було й немає...столичним ескулапам затримали зарплату

ІСТОРІЯ ХВОРОБИ

Замість запланованої відпустки киянка Олена змушена була провести два тижні під крапельницею. Стреси, робота без вихідних і хаотичне харчування зробили свою справу. Усі ці чинники спровокували запалення підшлункової залози. Довірити свій панкреатит лікарям «швидкої» жінка не захотіла. Позначився невдалий досвід попередніх звернень.

— Як пацієнтка ви мені нецікаві, — зізнався лікар Олені, коли вона прийшла на консультацію до Київської міської клінічної лікарні №12 до знайомого хірурга. — У вас уже все вирізали до мене.

Тоді це був дружній жарт. І історія хвороби киянки завершилася благополучно: її вилікували й виписали.

Але уникнути спілкування зі «швидкою допомогою» все-таки не вдалося. Цього разу скрутило двадцятирічну доньку Олени. Удень у дівчини почалися сильні болі в районі живота і спини. Зателефонували на «103». Приїхала бригада й відвезла Марію до лікарні «Швидкої допомоги».

— Ще в приймальному покої досить оперативно взяли аналізи. У сечі виявили пісок. Тоді лікар сказала, що на напад апендициту не схоже. Швидше за все, нирки, — каже Олена. — Я збігала до аптеки за традиційними знеболювальними, і дочці поставили крапельницю.

У палаті відділення хірургії, куди помістили Марію, було ще кілька пацієнток. Одна — з резекцією шлунка, інша — з апендицитом. Сусідки по лікарняному ліжку одразу проінструктували новеньку про прейскурант розцінок, «щоб усе пройшло добре». Мовляв, за апендицит беруть від 5 до 8 тисяч гривень. Але краще дати по 500 доларів хірургові й анестезіологу. Бу-

ло пізно, крапельниця зняла болочі відчуття, й Олена, залишивши доньку в ЛШД на ніч,

підтвердилося. А через півгодини прийшла есемеска: «Терміново прижджай! Мене забирають на операцію».

Олена встигла. В ординаторській у чергового хірурга, який наполягав на операції з видалення апендициту, жінка намагалася з'ясувати причину такої швидкої зміни тактики лікування.

Олена була з таким поясненням категорично не згодна. Буквально вже на операційному столі Марія написала відмову від операції.

— Хірург прийшов у палату, коли ми збирали речі. Схоже, він був дуже засмучений. Навіть запитав якось розсіяно: «Ви що, йдете й не повернетеся?» — згадує ту ніч Олена.

Наступного дня во-

поїхала додому, щоб встигнути дістатися громадським транспортом.

Через якийсь час Марія зателефонувала мамі й повідомила: зробили УЗО — запалення апендициту не

— Але ж УЗО нічого не показало. Невже необхідна термінова операція?

Хірург навів лише один аргумент: якщо апендицит ще не вирізано, його все одно треба видалити...

на відвела дочку на консультацію до перевіреного власним панкреатитом хірурга. Він не підтримав заподликовості свого колеги з ЛШД «терміново різати». Виніс свій вердикт: Марії потрібна

ДО РЕЧІ

Завдяки оновленню централізованої диспетчерської Київської міської станції «Швидкої медичної допомоги» бригади лікарів «швидкої допомоги» до пацієнта прибувають майже вдвічі швидше. Про це в ефірі одного з телеканалів повідомив начальник Головного управління охорони здоров'я Віталій Мохорєв.

«Ми досягли абсолютно нової якості забезпечення швидкою медичною допомогою — від отримання викликів та механізму передачі цих викликів бригадам «швидкої» до часу прибуття медиків за адресою пацієнта», — зауважив чиновник від столичної медицини.

Наразі в Києві за номером «103» можуть одразу прийняти виклики 40 операторів: автоматизована система негайно з'єднає абонента з вільним диспетчером. Оператор передає виклик найближчій до пацієнта бригаді. Також відпрацьовано алгоритм взаємодії швидкої та невідкладної медичної допомоги, оптимізовано механізми взаємодії лікарів та аварійно-рятувальних служб під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

для довідки

Проста, здалося б, операція з видалення запаленого червоподібного відростка сліпої кишки у приватних клініках міста коштуватиме в середньому тисячу доларів. Анестезія — 400 доларів. Це розцінки без перебування в палаті.

консультація нефролога й гінеколога. А от показань для видалення апендициту немає й не було... Крім одного, припускає Олена. Медикам лікарні «Швидкої допомоги», як і багатьом столичним лікарям, після виборів затримують зарплату. Хоча розцінки на послуги першої невідкладної медичної допомоги, схоже, «затверджені» набагато раніше.

Іван ЗАДЕРЕЙ.

Р.С. Ще наприкінці минулого тижня перший заступник начальника головного управління охорони здоров'я КМДА Валентина Залеська зазначила, що борг у зарплаті працівникам бюджетної сфери повинні були погасити 16 листопада.

Мал. Олександра МОНАСТІРСЬКОГО.

РЕГІОНАЛЬНИЙ САНБЮЛЕТЕНЬ

Здоров'я пацієнта — в лікаря в комп'ютері...

Інформація про основну діяльність медичних закладів Миколаївської і Херсонської областей відтепер буде в єдиному інформаційному полі.

Так, за повідомленням прес-служби управління охорони здоров'я Миколаївської ОДА, нещодавно завершено роботу зі створення медичної інтернет-мережі для лікувальних установ двох південних регіонів. Незабаром на серверах дата-центру буде розміщено єдині адміністративно територіальні довідники, єдиний персоналізований реєстр населення, довідники медичних послуг, ідентифікований довідник медикаментів, діагностично-споріднених груп тощо.

Усі медичні установи, які буде підключено до дата-центру, матимуть можливість отримувати звітні докладну інформацію професійного характеру, адже тут накопичуватимуться медико-економічні дані про кожного пацієнта протягом усього життя. Щоб інформація в медичній інтернет-мережі була абсолютно захищена, компанія Укртелеком надала захищені канали зв'язку. Зверну увагу: довідники, що постійно оновлюватимуться, мають бути доступні в режимі реального часу.

На думку представників робочої групи Міністерства охорони здоров'я України, яка здійснює розробку інтегрованої моделі управління (очолює групу директор Департаменту лікувально-профілактичної допомоги МОЗ Микола Хобзей), нова система дасть можливість організувати роботу медичних закладів двох регіонів (від сімейного лікаря до МОЗ) в єдиному інформаційному полі та реально підійти до побудови єдиної медичної управлінської вертикалі на районному, обласному рівнях та рівні МОЗ.

Нині вже формуються реєстри пацієнтів сімейних лікарів, реєстри пацієнтів з артеріальною гіпертонією, електронні версії клінічних протоколів з прив'язкою до них медичних послуг та медикаментів для використання в установах охорони здоров'я тощо.

Олександра МЕНТЕЛЬ.

Миколаївська область.

Понад мільйон гривень на подолання гіпертонії

На Прикарпатті мешкають майже 350 тисяч людей з поширеною гіпертонічною хворобою. Для компенсації вартості ліків, які змушени приймати ці хворі, до області протягом двох останніх місяців має надійти 1 мільйон 200 тисяч гривень. Відшкодування грошей здійснюється згідно з відповідною постановою Кабміну. Головним розпорядником субвенції є Міністерство охорони здоров'я України, в областях — галузеві управління.

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

Рятують талановиту землячку

Кам'янчани підтримали хотинську міську громадську організацію «Цитадель», яка просить допомогти їхній землячці, талановитій художниці «Микиті» — Ользі Дідик. У травні цього року їй та її чоловіку поставили діагноз гепатит «С» (тип 1в). Пролікувавшись три місяці, обоє мають невтішні результати. Лікарі стверджують: необхідна противірусна терапія, яка коштує близько 30 тисяч доларів для кожного. Родина виховує трійко неповнолітніх дітей. Соціальні програми для лікування хворих на гепатит в Україні не існують. Держава залишила своїх громадян наодинці з цією проблемою...

Активісти з Хотина проведуть благодійну акцію «Врятуй Художницю», яка розпочнеться 24 листопада о 16.00 в районному будинку народної творчості та дозвілля. Кошти для порятунку художниці та її чоловіка можна перерахувати і самостійно через ПриватБанк. Розрахункові рахунки:

4149 4378 0069 3804 (visa)
Дідик Олександр Семенович;
4149 4374 0446 6607 (visa)
Дідик Ольга Володимирівна.
Докладніша інформація — на сторінці Ольги: <http://vk.com/public42352894>.

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський.

Ведуча рубрики «Медицина» Ольга ВАУЛІНА.

Майстер-клас на серці

Член-кореспондент Академії наук України, професор Борис Тодуров провів майстер-клас для лікарів Дніпропетровського обласного центру кардіології та кардіохірургії. Він виконав дві операції на серці пацієнтам з ішемічною хворобою. Після цього у супроводі бригади провідних фахівців оглянув та надав консультації тим, хто перебуває у стаціонарних відділеннях, а також прочитав лекцію на тему «Нові перспективи хірургічного лікування серця».

— Дніпропетровський обласний центр кардіології та кардіохірургії — один із провідних медичних закладів в Україні, що надає всі види кардіологічної допомоги. Тут є потужна база та висококваліфіковані спеціалісти, які постійно вдосконалюють свої знання. Професія кардіохірурга потребує найвищого професіоналізму та майстерності, тому дуже важливий обмін досвідом між лікарями цієї спеціальності, — наголосив професор Тодуров.

У Дніпропетровському обласному клінічному центрі кардіології та кардіохірургії впроваджено найновітніші методики лікування пацієнтів з вадами серця. Протягом року тут виконують понад 3000 операцій, в тому числі і на відкритому серці: протезування клапанів, аорто-

коронарне шунтування, імплантація кардіостимуляторів, стентування коронарних судин, електрофізіологічні втручання тощо. Завдяки передовим технологіям, кардіохірурги центру щорічно проводять понад трохсот операцій на серці, що зупинилося. Такі втручання належать до найвищої категорії складності.

А дітям із вродженою патологією, в тому числі і новонародженим, тут проводять радикальну корекцію пороків серця. Спеціалісти центру оперують малюків протягом першого місяця після народження, а в деяких випадках і в перші години життя. У 2012 році 182 дитини повернули до життя саме завдяки таким операціям.

Тетяна ВАЛІГУРСЬКА.

Дніпропетровськ.

На знімку: серце можна подивитися і на комп'ютері, а поради від професора — на вагу золота.

Фото надано прес-службою ОДА.

За апендицит беруть від 5 до 8 тисяч гривень. Але краще дати по 500 доларів хірургові й анестезіологу

Хокей. Регулярний чемпіонат ЛХЛ України. 22 листопада. Боротьба була наднапруженою, бо переможців в усіх матчах визначали за допомогою булітів. «Сокіл» (Київ) — «Беркут» (Київ). 2:3 Б (1:0, 1:1, 0:1, 0:0). «Леви» (Львів) — «Компаньйон» (Київ). 2:3 Б (0:1, 1:1, 0:1, 0:0). «Донбас-2» (Донецьк) — «Білий Барс» (Біла Церква). 3:2 Б (0:0, 0:1, 2:1, 0:0). «Беркут» — 47 очок, «Компаньйон» — 32, «Донбас-2» — 31, «Сокіл» — 30, «Динамо» (Харків) — 29, «Леви» — 24, «Білий Барс» — 5.

«Металіст» і «Дніпро» — птахи весняні

Наші клуби вийшли до 1/8 фіналу з першого місця

Майстер-клас від харків'ян

Група К. «Русенборг» (Норвегія, Тронхейм) — «Рapid» (Австрія, Відень). 3:2. Голи: Чибуйке, 28, Ель-юнуссі, 76, Пріка, 79 — Шраммель, 53, Бойд, 66. «Металіст» (Україна, Харків) — «Байер 04» (Німеччина, Леверкузен). 2:0. Голи: Крістальдо, 46, Гав'єр, 85. «Металіст»: Горяїнов, Вільягра, Гуйє, Торсільєрі, Фініньо, Едмар, Торрес, Гав'єр, Тайсон (Шарпар, 87), Вілліан (Марлос, 72), Крістальдо (Бланко, 83). Тренер — Мирон Маркевич.

	В	Н	П	М	О
1. «Металіст»	4	1	0	9—2	13
2. «Байер»	3	1	1	8—2	10
3. «Русенборг»	2	0	3	7—9	6
4. «Рapid»	0	0	5	3—14	0

Те, що тренерський штаб гостей на матч проти харків'ян вирішив виставити майже резервний склад, то, як кажуть, його особиста справа. Либонь, Саша Левандовський, враховуючи те, що «Байер», як і «Металіст», достроково забезпечив собі вихід з групи, дав можливість пограти на високому рівні молоді. Нехай, мовляв, поб'ється, понюхає пороху, досвіду набереться.

Але резервісти «фармацевтів» ставитися до господарів шанобливо навіть і не думали. Навпаки — вони, відмінно налаштувавшись на жорстке протистояння, намагалися діяти швидко, агресивно, непоступливо.

продемонстрували і доброту технічну підготовку, і високі фізичні можливості.

Однак різниця у класі та досвіді суперників надто велика. А ще, мабуть, Мирон Маркевич у перерві спромігся налаштувати підопічних. І вже на першій хвилині другого тайму «Металіст» досягнув бажаного. Результативну атаку завершив Крістальдо, котрий вискочив сам на сам із воротарем.

Надалі перевага господарів збільшувалася, і її логічним підсумком став другий гол, який майстерно провів Гав'єр.

— Добре, що після перерви додаємо, а не навпаки, — прокоментував перебіг поєдинку

Руслан Ротань (праворуч) — один з найкорисніших серед гостей.

чям до своїх воріт, прискорилися, частіше турбували передачами Тайсона, Вілліана, а згодом і Марлоса — футболістів, у яких є швидкість.

Проблеми з налаштуванням, звичайно, були, бо основне завдання вирішили, проте хотілося посісти перше місце у групі. Хто гратиме у Відні з «Рapidом»? Поки думаємо про зустріч із «Таврією», «Металургом» у Запоріжжі, тому пізніше визначатимемося з питанням, хто поїде та гратиме.

Заслужена перемога, якісна гра

Група F. АІК (Швеція, Стокгольм) — «Наполі» (Італія). 1:2. Гол: Дземаї, 20 — Даніельссон, 35, Кавані, 90 (п).

ПСВ (Нідерланди, Ейндговен) — «Дніпро» (Україна, Дніпропетровськ). 1:2. Голи: Вейналдум, 18, Селезньов, 24, Коноплянка, 74.

ПСВ: Ватерман, Манолєв (Локадія, 87), Дерейк, Марсело, Боума, Гатчінсон, Вейналдум, Енгелаар (Делай, 67), Ленс, Матавж, Мертенс. Тренер — Дік Адвокат.

«Дніпро»: Лаштуква, Мандзюк, Мазух, Чеберячко, Стрінич (Денисов, 69), Канкава, Ротань, Матеус, Жуліано, Коноплянка (Федецький, 85), Селезньов (Зозуля, 77). Тренер — Гуан-де-Рамос.

Вилучено Канкаву, 84 (друге попередження).

Рефері — Карлос Гомес (Іспанія).

Ейндговен. Стадіон «Філіпс». 27 000 глядачів. 8 градусів.

	В	Н	П	М	О
1. «Дніпро»	4	0	1	12—8	12
2. «Наполі»	3	0	2	11—9	9
3. ПСВ	1	1	3	5—6	4
4. АІК	1	1	3	5—10	4

«Дніпро» знову переміг ПСВ. Хоча зробити це було непросто. Господарі навіть забили першими, скориставшись провалом в обороні українського клубу. Але дніпропетровці досить швидко встановили рівновагу. Постаралися всі, але найбільше Стрінич і Селезньов.

Надалі гості діяли переконливо, прагнучи розвинути успіх. Хоча Дік Адвокат напередодні заявив, що вболівальники ПСВ не зрозуміли б, якби їх команда грала у такий манері. Але слова то одне, а гра — інше. «Дніпро» таки здобув заслужену перемогу і йде далі з першого місця.

— Ми провели гарний груповий етап, якісно зігравши не лише на виїзді з ПСВ, — поділився Гуан-де-Рамос. — Намагаємося завжди здобути перемогу, незважаючи на те, де граємо — вдома чи на виїзді. Бувають складніші поєдинки, бувають простіші. Сьогодні був складний. ПСВ намагався пройти далі, але ми провели хороший

матч і перемогли. Щодо завершального поєдинку, то подивимося, в якому стані підійдемо до нього. Адже йому передуватимуть два важливі матчі в чемпіонаті України.

Одне слово, незважаючи на результат останнього туру, перше місце від «Дніпра» вже нікуди не подінеться, що дозволяє спокійно зосередитися на останніх матчах внутрішньої першості. А 6 грудня у домашній зустрічі з АІКом підопічні Рамоса можуть не хвилюватися, грати, насолоджуючись ситуацією, бо мети вже досягнуто.

Фото uefa.com.

Клейтон Гав'єр відзначився влученням.

«Байер 04»: Лено, Вольшайд, Фрідріх, Гегелер, Карліньос, Райнарці (Мефферт, 65), Аугусто, Пуш, Кор, Фернандес (Кісслінг, 78), Штеффен (Айдін, 46). Тренер — Саша Левандовський.

Рефері — Крістіан Балаж (Румунія).

Харків. Стадіон «Металіст». 39 218 глядачів. 0 градусів.

Кілька їхніх гострих атак примусили добряче похвилюватися Горяїнова.

Це їм вдавалося й завдяки тому, що футболісти «Металіста» діяли надто академічно. Мабуть, сподівалися досягти бажаного без особливих зусиль. Та де там — опонент виявився з тих, хто і пручається, і вишкіл має якісний. Гості

Мирон Маркевич. — Справді, ми почали важкувато, у «Байера» було кілька моментів забити. У перерві внесли деякі корективи, футболісти зрозуміли: далі так грати не можна. Перебудувалися, дуже виручив швидкий гол — стало легше. Попросив хлопців, щоб менше приймали м'яча облич-

Переконливий старт

Гандбол. У столичному Палаці спорту триває XV міжнародний турнір національних жіночих збірних «Кубок Турчина». Вдало стартували господарки змагання. Підопічні Леоніда Ратнера взяли гору над командою Македонії — 34:29 (20:14). В іншій зустрічі збірна Росії розійшлася миром з суперницями із Нідерландів — 26:26 (15:12). Участь у турнірі беруть ще й збірні Чехії та Угорщини, котрі першого дня не грали.

На знімках: у ворота збірної Македонії Юлія Манагарова закинула 10(!) м'ячів; на трибуні — гандбольна зміна.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Інші фото з цієї події шукайте в фотوماгазині на сайті www.golos.com.ua.

Південна Товарна Біржа оголошує про проведення відкритих торгів (аукціону) по продажу майна

На відкриті торги (аукціон) виставляється наступне майно, розташоване у Миколаївській області, Доманівському р-ні, с. Богданівка з початковою вартістю:

- **Лот № 1** - адмінбудівля (133,0 кв.м.), яка знаходиться по вул. Спортивна, 69 - 26 630,00 грн.;
- **Лот № 2** - їдальня (125,2 кв.м.), яка знаходиться по вул. Спортивна, 67 - 14 455,00 грн.;
- **Лот № 3** - склад (817,6 кв.м.), який знаходиться по вул. Спортивна, 33-6 - 65 390,00 грн.;
- **Лот № 4** - майстерня (624,4 кв.м.), яка знаходиться по вул. Верхня степова, 36-г - 74 921,00 грн.;
- **Лот № 5** - корівник (604,4 кв.м.), яка знаходиться по вул. Зарічна, 29 - 28 454,00 грн.;
- **Лот № 6** - свинарник (682,9 кв.м.), який знаходиться по вул. Зарічна, 27 - 47 652,00 грн.;
- **Лот № 7** - приміщення охорони (21,9 кв.м.), яке знаходиться по вул. Спортивна, 59 - 1 778,00 грн.;
- **Лот № 8** - склад (67,3 кв.м.), який знаходиться по вул. Спортивна, 71 - 5 381,00 грн.

Особи, які бажають прийняти участь в аукціоні сплачують реєстраційний внесок у розмірі 17,00 грн., в т.ч. ПДВ та гарантійний внесок у розмірі від 10 % від початкової вартості майна на р/р 26002799988002 в ПАТ КБ "ПРАВЕКС БАНК" МФО 380838, ЄДРПОУ 13854212.

Заявки на участь у відкритих торгах (аукціоні) приймаються за адресою: м. Миколаїв, вул.Нікольська,32-а до 21.12.2012р. Торги (аукціон) відбудуться 25.12.2012р. о 12-00 год., за адресою: м. Миколаїв, вул. Нікольська,32-а. Детальна інформація може бути отримана за вищезазначеною адресою.

Постановою Господарського суду Житомирської області (10002, м. Житомир, майдан Путятинський, 3/65) від 06 листопада 2012 року у справі № 19/5007/7-Б/12 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Дочірнього підприємства "Пересувна механізована колона" № 156 Відкритого акціонерного товариства "Житомирводбуд", ідентифікаційний код 01036891, вул. Герцена, 11, м. Олевськ, Житомирська область, 11001, розрахункові рахунки: 1) в Акціонерному товаристві "Райффайзен Банк Аваль", МФО 380805, м. Київ: № 26003202364, валюта УАН, поточний; № 260475109, валюта УАН, поточний; 2) в Олевському відділенні філії "Житомирське регіональне управління "Публічного акціонерного товариства комерційного банку "Приватбанк", МФО 311744 № 26004482676001, валюта УАН, поточний; 3) ТБВБ № 10005/036 філії Житомирського ОБУ АТ "Ошадбанк": № 26004300408376, валюта УАН, поточний.

Ліквідатором призначений Вівсьяник Андрій Мирославович (ліцензія АВ № 592884 від 17.11.2011 р.; 03134, м. Київ, вул. Смиренка, 12-А, кв. 41).

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

Ухвалою Господарського суду Автономної Республіки Крим (95003, м. Сімферополь, вул. О. Невського/Річна, 29/11) від 01.06.2012р. порушено провадження у справі № 5002-17/1776-2012 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Краснознаменське" (код ЄДРПОУ: 00854085, адреса: 97050, АР Крим, Красногвардійський район, с. Краснознам'янка, вул. Шкільна, 1). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Куц Ігоря Ярославовича, який має ліцензію арбітражного керуючого серії АВ № 600762 від 07.05.2012р. та мешкає за адресою: 95494, м. Сімферополь, с. Комсомольське, вул. Советська, 10, кв. 69. Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації даного оголошення.

Ухвалою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 22 жовтня 2012 року порушено провадження у справі № 15/48/2012/5003 про банкрутство Фермерського господарства "Агро-Калина" (Вінницька область, Шаргородський район, с. Політанки, вул. Чехова, 9, код 33437914, р/р 26006055313534 в БАТ КБ "Приватбанк", МФО 302689).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Бобрука Тараса Володимировича, (ліцензія серії АВ № 456527 від 12.05.2009 р., м. Вінниця, вул. Червоноармійська, буд. 29, кв.11-А).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Господарський суд Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв БВВ, 3а) постановою від 19.11.12 по справі № 136/5014/2826/2012 визнав банкрутом відсунутого боржника ПП "Торговий дім "Горизонт" (юридична адреса: м. Луганськ, вул. Советська, 73; ідент. код 36991151, рахунок № 26002211016490 в ЛФ АБ "Брокбізнесбанк", МФО 304632) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Рачок Р.В. (ліцензія серії АГ № 594874 від 20.07.11, адреса для кореспонденції: 91042, м. Луганськ, а/с 85).

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) по справі № 5023/4588/12 від 08.11.2012 р. товариство з обмеженою відповідальністю "АДОНІС-Н" (код 34999714, адреса: 62416, Харківська обл., Харківський район, смт. Пісочин, вулиця Чапаєва 155, р/р 26009301700563 в Філія АТ " Банк Золоті Ворота" МФО 300238, м. Київ) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено ініціуючого кредитора Бреус Р. А (61018, м. Харків, вул. Новопрудна, 4, кв. 70). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації оголошення.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) №5006/5/776/2012 від 13.11.2012р. визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Донецький сироробний завод", ЄДРПОУ 33280799, юридична адреса: 83005, м. Донецьк, вул. Зубкова, 2. Ліквідатором по справі призначено субєкта підприємницької діяльності - фізичну особу Матюлевського К.М (ІПН 3065602633, адреса: 83045, м. Донецьк, пр. Ленінський, буд. 22, кв.15).

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Статутні документи, печатка та штампи підприємства-банкрута вважати недійсними.

Оригінал свідоцтва про реєстрацію випуску цінних паперів № 507/1/07 Державного відкритого акціонерного товариства Шахта "Білоріченська" дочірнього підприємства Державної холдингової компанії "Луганськвугілля", виданий 06.12.2007 року Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку України, вважати недійсним у зв'язку з втраченою.

ПрАТ "УСК "Князя Вієнна Іншуранс Груп" повідомляє: бланки полісів "Зелена карта" 8632103- 8632105, 8632107-8632110, 8632114-8632120 загальною кількістю 14шт. - вважати недійсними.

Ліквідатор ПП "Інтур", м. Ялта АР Крим, повідомляє про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу майна банкрута, а саме: меблів готельних та офісних, меблів для ресторану та кухонних, посуду для ресторану, сантехнічного обладнання, текстилю, побутової техніки, комп'ютерного обладнання, світильників, аудіо- та відеоапаратури, картин, багаторічних насаджень, ковдр, стільникових телефонів, програмного забезпечення, сейфів, оргтехніки, електрообладнання для ресторану, обладнання для поливу газонів.

Вищезазначене майно (1552 позиції) знаходиться за адресою вул. Краснова, 2, м. Ялта, АР Крим, продається єдиним лотом, початкова ціна якого становить 1 264 254,50 грн. (один мільйон двісті шістдесят чотири тисячі двісті п'ятдесят чотири гривні 50 коп.) без ПДВ.

Торги, які проводитимуться за адресою вул. Краснова, 2, м. Ялта, АР Крим, призначено ліквідатором банкрута на 14 грудня 2012 р. на 14-00 год.

Письмові заяви на участь в торгах (аукціоні) від фізичних та юридичних осіб мають бути подані не пізніше, ніж за 3 (три) дні до дати проведення торгів (аукціону) на адресу ПП "Інтур": вул. Краснова, 2, м. Ялта, АР Крим.

Реєстрація учасників відбуватиметься в день проведення аукціону до 13-30 год. Довідкова інформація за телефоном (067) 692-81-21.

Господарським судом Черкаської області (18005, м. Черкаси, вул. Шевченка, 307) порушено справу № 01/5026/1385/2012 про банкрутство та введено процедуру розпорядження майном Приватного підприємства "ІНКО-78", Ідентифікаційний код 33006989, місцезнаходження: 18016, м. Черкаси, вул. Героїв Сталінграда, буд. 44, кв. 12. Банківські реквізити: р/р 260070132509 в АТ "СБЕРБАНК Росії", код банку 320627.

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Юдицького Олександра Вікторовича, ліцензія серії АВ №521569 від 19.07.2010 року, поштова адреса: м. Черкаси, проспект Хіміків, буд. 60, кв. 9.

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) ухвалою від 16 липня 2012 року порушив справу № 5011/- 43/10314-2012 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Новасел" (01010, м. Київ, вул. Івана Мазепи, (Січневого повстання), 3, код ЄДРПОУ 33237041, п/р 2600301302343 в ТОВ "Укрпромбанк", МФО 321228, м. Київ).

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Лінкевич Олег Миколайович (ліцензія Серія АВ № 600716 від 29.03.2012 р., ідентифікаційний номер 2570503217, 03148, м. Київ, вул. П. Чадаєва, 2 А, кв. 43).

Постановою Господарського суду Черкаської області від 15.11.2012 року у справі № 10/5026/1226/2011 Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю "Людмила", Черкаська обл., Монастирищенський р-н., с. Івахни, вул. Перемоги, 2в, код ЄДРПОУ 33609708, визнано банкрутом та відкрито процедуру його ліквідації строком до дванадцяти місяців. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Бореяка Вадима Андрійовича (ліцензія АВ №456442 від 26.03.09 р. ідн. номер 2295915753), адреса: 20300, Черкаська область, м. Умань, вул. Горького, 14. Тел./факс: (04744) 4-08-61.

Господарським судом Волинської області постановою від 23.10.2012 №5004/1262/12 визнано банкрутом підприємство "Бловатекс" (44700, Волинська обл., м. Володимир-Волинський, вул. Володимира-Великого, 44, код ЄДРПОУ 23165880) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Григор'єва Валерія Васильовича (ліцензія серії АВ №592959 від 27.10.11). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

КП "Школяр" код 19027869, місце знаходження Київ, вул. Матеюка,15, припиняє свою діяльність. Претензії кредиторів приймає комісія з припинення КП "Школяр" протягом двох місяців після публікації.

Товарна біржа "Феміда" та ліквідатор РММПСКГ "Райсількомунгосп", повідомляють про проведення аукціону з продажу активів РММПСКГ "Райсількомунгосп". На аукціон для продажу виставляються активи РММПСКГ "Райсількомунгосп", які знаходяться за адресою: 85700, Донецька обл., м. Волноваха, вул. Шевцової, 6,5, а саме: - Лот № 1 Камаз 55111, 2117 ДОЧ, 1990р.в., початкова ціна продажу - 46 000,00грн. без ПДВ; Лот № 2 ГАЗ 33021, 00797 ЕВ, 1999р.в., початкова ціна продажу - 13 500,00грн. без ПДВ; Лот № 3 ЗИЛ-ММЗ 554М, 0928 ДОХ, 1987 р.в., початкова ціна продажу - 25 000,00грн. без ПДВ; Лот № 4 ТРАКТОР Т-16, 3791 ЕГ, 1987 р.в., початкова ціна продажу - 14 000,00грн. без ПДВ; Лот № 5 ЕКСКАВАТОР ЭО2621, 3788 ЕГ, 1988 р.в., початкова ціна продажу - 20 000,00грн. без ПДВ; Лот № 6 ПРИЦЕП 2ПТС-4, 2565 ЕГ, 1985 р.в., початкова ціна продажу - 5000,00грн. без ПДВ; Лот № 7 ПРИЦЕП 2ПТС-4, 3727 ЕЕ, 1985 р.в., початкова ціна продажу - 5000,00грн. без ПДВ; Лот № 8 ЕКСКАВАТОР ЭО2621, 9594 ЕЕ, 1993 р.в., початкова ціна продажу - 35 000,00грн. без ПДВ; Лот № 9 ТРАКТОР ЮМЗ-6, 1188 ЕЕ, 1982 р.в., початкова ціна продажу - 450,00грн. без ПДВ; Лот № 10 ПРИЦЕП 2ПТС-4, 6/н, 1981 р.в., початкова ціна продажу - 150,00грн. без ПДВ; З додатковою інформацією, умовами аукціону та технічними характеристиками майна, що виставляється на аукціон, можна ознайомитись у організатора аукціону та у власника майна.

Гарантійний внесок у розмірі 10% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників аукціону - 17,00 грн. перераховується на р/р26004962482530 в ПАТ "ПУМБ", МФО 334851, ЄДРПОУ 25095220, Товарна біржа "Феміда".

Для участі у аукціоні необхідно надати письмову заяву організатору аукціону - Товарної біржі "Феміда": за адресою: 83086, м. Донецьк, вул. Постишева, б. 13. Кінцевий термін надання заяв на участь в аукціоні до 16.00 год. 11 грудня 2012 включно. Аукціон відбудеться 14 грудня 2012р. о 10.00 год. на товарній біржі "Феміда" за адресою: 83086, м. Донецьк, вул. Постишева, б. 13. Переможець аукціону на підставі затвердженого протоколу аукціону протягом трьох календарних днів укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором РММПСКГ "Райсількомунгосп". Розрахунки за договором купівлі - продажу: протягом трьох банківських днів з моменту укладання договору, передача майна: протягом трьох робочих днів з моменту зарахування грошових коштів на банківський рахунок продавця. Назва банку, адресу та номер рахунку відкритого для розрахунку за придбаний об'єкт буде вказано у договорі купівлі - продажу. Довідки за телефонами: 0623380818, 0500447834.

Ліквідатор БАТ Банку "БІГ Енергія" повідомляє про продаж на аукціоні нерухомого майна банку, розташованого за адресою: Полтавська обл., м. Полтава, вулиця Спаська, 11.

Лот №1 Нежитлові будівлі, загальною площею 895,4 кв.м. (у тому числі: будівля банку (Літера №А-II), теплогенераторна (Літера № В-I), огорожа (літ.№1-3)), що розташовані за адресою Полтавська обл., м.Полтава, вул.Спаська, 11, та земельна ділянка з кадастровим номером 5310137000:15:010:0062 загальною площею 2053 кв.м., що розташована за адресою Полтавська обл., м.Полтава, вул.Спаська, 11.

Додаткова інформація про майно: нежитлові будівлі розташовані на земельній ділянці, що пропонується до продажу. Нежитлові будівлі та земельна ділянка є власністю БАТ Банк "БІГ Енергія".

Початкова ціна - 3 366 185 грн. 00 коп. без урахування ПДВ

Аукціон відбудеться 12 грудня 2012 року о 10:30 за адресою: м. Київ, пр-т А. Глушкова, 1, УУТБ (павільйон № 6,). Кінцевий термін прийняття заяв для участі у аукціоні - за 3 дні до початку аукціону, організатор аукціону УУТБ та БК№12 ПП "МАРВА".

Гарантійні внески складають 10% від початкової ціни лоту і вносяться на р/р 260083010794 в ПАТ КБ "Актив-Банк" м. Київ, МФО 300852, ЄДРПОУ 33778197, ПП "МАРВА".

Реєстраційний внесок складає 51,00 грн. з ПДВ і вноситься на рахунок УУТБ № 26007799973595 в ПАТКБ "Правекс-банк", МФО 380838, ЄДРПОУ 16470831.

З питань ознайомлення з майном та за більш докладною інформацією звертатись за тел.: (044) 596-93-24.

Постановою господарського суду Запорізької області (69600, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 08.11.2012 р. у справі № 16/255/10 товариство з обмеженою відповідальністю "Індустріал Центр" код ЄДРПОУ 30293873, юридична адреса: 69057, м. Запоріжжя, вул. Перемоги, 131, поштова адреса: 69068, м. Запоріжжя, вул. Зейська, 5, визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено Іваннікова Володимира Анатолійовича (ліцензія АВ № 547686 від 27.07.2010 р.). Адреса для листування: 71100, м. Бердянськ, вул. Шевченка, 3, кв.8.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв Великої Вітчизняної Війни, 3а) постановою від 13.11.2012 року по справі №226/5014/2549/2012 визнав банкрутом приватне підприємство "Адаманти" (юридична адреса: Луганська обл., Новоайдарський район, смт. Новоайдар, провулок Синій, буд. 4, код ЄДРПОУ 32505779) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Рой Олександра Аврамовича (ліцензія серії АВ №470433 від 17.05.2010 року), індекс: 93543, Луганська ооласть, Новоайдарський район, с. Райгородка, вул. Советська-7.

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) № 5006/38/346/2012 від 13.11.2012р. визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "РЕМСТАЙЛ Д", ЄДРПОУ 35950905, юридична адреса: 83086, м. Донецьк, вул. Артема,1. Ліквідатором по справі призначено арбітражного керуючого Карпенка А.В.(ліцензія серія АВ №600670, адреса: Донецька область, м. Селидове, вул. Дубініна, буд. 6, ІПН 2779408877).

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Статутні документи, печатка та штампи підприємства-банкрута вважати недійсними.

Господарський суд Черкаської області (18005, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) постановою від 07.11.2012р. по справі № 14/5026/1420/2012 визнав банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру щодо Товариства з обмеженою відповідальністю "Торговий дім "Оріон-Глас" (код ЄДРПОУ 31947925, адреса: 18010, м. Черкаси, вул. Корольова, 38, корпус 1, рахунки закриті).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Назаренка Сергія Анатолійовича (ліцензія № 547997 серія АВ від 24.01.11р.), поштова адреса: 18029, м. Черкаси, вул. Сумгайтська, 7

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) Постановою від 02.11.2012 року у справі № 5011-46/14757-2012 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Бегін-А" (02097, м. Київ, вул. Бальзака, 81/1, код ЄДРПОУ 34635765) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено Куделю Марію Олександрівну (ліцензія серії АВ № 397367 від 15.12.2008 р., 02140, Україна, м. Київ, просп. М. Бажана, б. 24/1, кв. 240).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації даного оголошення.

Постановою Господарського суду Луганської області від 05 листопада 2012 р. по справі 226/5014/729/2012 Комунальне підприємство "ЖЕК-6 м. Краснодару", (код 32363418) Луганська обл., м. Краснодар, кв. Шахтер, 6,5, р/р 260035418524 АБ Укргазбанк, визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура банкрута. Ліквідатором призначена арбітражний керуючий Чугунова Віра Олексіївна (ліцензія від 19.01.2010 р. АВ № 499149, ІПН 2072913589, м. Луганськ, вул. Лутугінська, 6,123, кв. 6). Претензії кредиторів приймаються ліквідатором у місячний строк з дня публікації оголошення.

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, без істотних опадів. Місцями туман, слабка ожеледь. Вітер східний, південно-східний, 3—8 м/с, у Криму та Приазов'ї північно-східний, 7—12 м/с. Температура вночі 1—8 градусів морозу, на півдні й заході від 3 морозу до 2 тепла, на узбережжі Криму й Закарпатті до 7 тепла. Удень від 1 градуса морозу до 4 тепла, на Закарпатті й у Криму до 10 градусів тепла

ПЛАНИ ПАРТІЇ — ПЛАНИ НАРОДУ!

Репродукція плакату часів СРСР.

Нині на доробці й узгодженні позицій Кабінету Міністрів, Нацбанку перебуває гучний законопроект №11433 «Про внесення змін до деяких законів України щодо операцій з іноземною валютою», в якому пропонується встановити 15-відсотковий збір до Пенсійного фонду з операцій продажу наявної валюти фізособами. Тобто громадянам пропонується скинутися й допомогти... Кому? Яким діткам і дядькам — вирішуйте самі!

Що це означає?

Тут активіст гуморного руху Володимир Пузанов закинув камінець в «Курінь», мовляв: «У вас якась пристрасть до всіляких споруд: то стіна з кондиціонером, то будка, а тепер кафешний комплекс».

Курінному здається, що «товариш не розуміє» історичності моменту. Країна успішно пододала «руїну папередніков» (ілюстрація того — будка) і зводить «доступне житло» з кондиціонерами, а, втомившись від трудів праведних на благо народу, розслабляється в «Затишному салюті». А ось, до речі, і яскрава того ілюстрація:

- С. Заворозко:
1. Розважальні місця для кандидатів у народні депутати: тих, хто переміг («Затишок»), та тих, хто програв («Салют»).
  2. Тут розроблялась стратегія (у «Затишку») і тактика (в «Салюті») фальсифікації виборів-2012.
  3. Явочні квартири багатомандатних кандидатів у народні депутати.
  4. «Салют» чесним, прозорим та демократичним виборам-2012 і «Затишок» перед грядущими парламентськими бурями.
  5. Чудом вицілілі від Податкового кодексу підприємства малого та середнього бізнесу.
  6. Ресторани для гостей Євро-2012 після чемпіонату.
  - В. Решетняк:
  7. Козу водимо від «Затишку» (Євросоюз) до

«Салюту» (Митний союз) і навпаки.

С. Семенов:

8. Скромно сидів у «Затишку», а дружина запевняє, що знайшла в «Салюті».

Й. Білоскурський:

9. Нагодує і напоїть — «Салют»!

Гаманець ваш «обстриже» — «Салют»! І у «Затишок» доведе вас — «Салют» Отут і грошешатим вашим — капут! 10. Останній «базис»

Фото Photoshot/Українформ.

ЦЬОГО ДНЯ, 24 ЛИСТОПАДА

■ **1859.** Опубліковано працю англійського природознавця Чарльза Дарвіна «Походження видів», яка є одним із найвідоміших творів в історії науки й основоположним в галузі еволюційного вчення. ■ **1871.** Народився Микола Вороний — український письменник, поет, режисер, актор, один із засновників і режисерів Українського національного театру. ■ **1905.** Початок Севастопольського повстання моряків на чолі з лейтенантом Петром Шмідтом. ■ **1910.** У Севастополі розпочала роботу офіцерська школа авіації. ■ **1999.** Міністерство освіти України затвердило положення про проведення Всеукраїнського конкурсу «Класний керівник: крок у XXI століття».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Європи на шляху до Азії!

11. «Райський куточок»

на межі економічного колапсу!

В. Пузанов:

12. І в тих, хто любить застілля в «Салюті», і в любителів задушевних бесід «під чарочку» в «Затишку» на ранок із головою будуть однакові проблеми. І наразі його переможний:

13. Підсумки виборів Партії регіонів «обмивати» у «Салюті», опозиція — в «Затишку», а народ поминатиме замордовану українську демократію вдома — на кухнях.

Нехай там як, а курінний зрозумів натяк В. Пузанова і пропонує замість «квартирного» ось цей свинський знімок. Кажуть: «Дай свині волю...». Чи ні? Тоді, що це означає?

Курінний нагадує: свої варіанти надсилайте на електронну адресу sud@golos.com.ua або поштою: на конверті з адресою «Голос України» пишуть «Курінь» — «Що це?».

Казку Мирослава МИЛОРАДОВИЧА «Блага звістка» читайте в «Курені»: www.golos.com.ua.

ДОШКА ПОШАНИ

Почім ковбаса для фальсифікатора?

Олег Тягнибок, політик, лідер «Свободи» (про належну реакцію суспільства на фальсифікаторів на виборах до парламенту):

— Вони прийдуть у магазин ковбаси купити, а продавець їм повинен сказати: «Ти — фальсифікатор, іди звідси, я тобі не продам цієї ковбаси».

Від чергового:

— Налякали! Тоді вони ходитимуть по ковбасу просто до рай-, облдержадміністрацій!..

До в'язниці по-хорошому

Геннадій Москаль, політик (про новий Кримінальний процесуальний кодекс):

— Я такої хрені ще в житті не бачив. Нехай хтось його (КПК) прочитає на тверезу голову.

Від чергового:

— Він прочитає і з горя... одразу проситиметься до в'язниці.

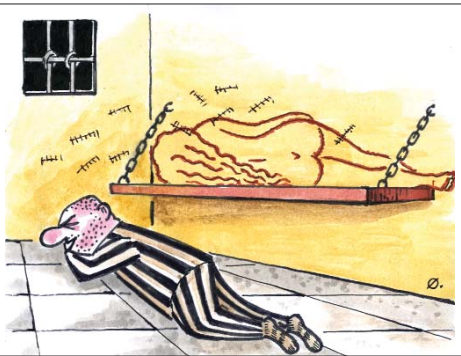
3 турботою про нащадків

Геннадій Кернес, міський голова Харкова:

— Установа, в якій вона відбуває покарання, не спеціально будувалася для Юлії Тимошенко, вона працювала ще в СРСР. І якщо почитати історію або подивитися в архів, то там, напевно, сиділи люди й «крутіші».

Від чергового:

— Сподіватимемося, що для себе ви побудуєте належну за крутістю історичну установу. Щоб не соромно було перед нащадками заявити: «Тут сидів Кернес».

Одна зручність

Юрій Горшков, голова комітету НБУ із протидії недобросовісним валютним операціям (про законопроект стосовно введення 15-відсоткового податку при обміні валюти):

— Цей проект передбачає максимальний набір інструментів для зручності громадян...

Від чергового:

— Звісно, якщо раніше в цей набір входили паяльна лампа, праска й поліетилен-

вий пакет для голови, то тепер для зручності громадян їх чиститимуть звичайною кульковою ручкою просто на вулиці — в банках та обмінних пунктах.

Безмозкий проект

Тетяна Бахтеєва, політик (про законопроект МОЗ, котрий дозволяє використовувати органи українців після їхньої смерті, якщо вони не написали відмови від цього за життя):

— І найстрашніше, що в цьому законі... можливо, що людина ще буде жива, а в неї вже забиратимуть органи...

Від чергового:

— Ні, тут нашому МОЗу слід справедливо обуритися: «Виходить, Нацбанку в людини можна все забирати, все вилучати, а нам дозволяється тільки мізки пудрити?».

Країна червоних ліхтарів

Юрій Луценко, колишній керівник МВС, який відбуває покарання в Менській колонії Чернігівщини (про суди і суддів):

— Якщо в країні є ковбаса без м'яса, то чому не бути суду без закону. І він перед вами у всій красі. У Феміди в Україні давно треба забрати терези і дати червоний ліхтар.

Від чергового:

— Якщо «мах на мах», то дуже ризикуюмо! Тоді вперше за останні роки до судів, де засідатимуть особи легкої поведінки, може вишикуватися величезна черга! За справедливістю...

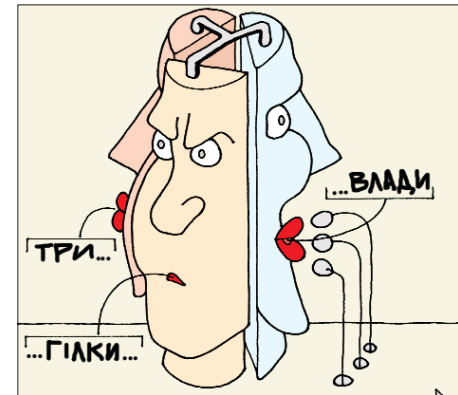
Ням-ням

Валерій Хорошковський, Перший віцепрем'єр-міністр України (про те, що Україна не може відмовлятися від взаємовигідних економічних зв'язків зі своїми східними партнерами — Митним союзом):

— Економіку ніхто не скасовував, і їсти хочеться щодня...

Від чергового:

— І справді так! І що вище сидиш, то більше хочеться відкусити від цієї економіки.

Мал. Василя ФЛЮРКА, Володимира ВАСЬКОВЦЕВА, Костянтина КАЗАНЧЕВА, Вадима СИМИНОГИ.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ, Людмила КОХАНЕЦЬ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2012 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: віторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: віторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: віторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 27424
Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

